

Европейска
комисия

Ръководство за режима за МСП

(приложим от 1 януари 2025 г.)

Декларация за отказ от отговорност: Настоящите обяснителни бележки нямат правнообвързващ характер и съдържат единствено практически и неофициални указания за прилагането на правото на ЕС въз основа на становищата на генерална дирекция „Данъчно облагане и митнически съюз“ на Комисията.

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Генерална дирекция „Данъчно облагане и митнически съюз“
Дирекция С — „Косвено данъчно облагане и данъчна администрация“
Отдел С.1 — Политика по отношение на данъка върху добавената стойност

За контакт: taxud-unit-c1@ec.europa.eu

Европейска комисия
В-1049 Брюксел

септември 2024 г.

Настоящият документ е изготвен за Европейската комисия, но отразява единствено възгледите на авторите и Европейската комисия не носи отговорност за каквито и да било последици от повторното използване на настоящата публикация.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2024 г.

© Европейски съюз, 2024 г.

Политиката относно повторната употреба на документи на Европейската комисия е уредена с Решение 2011/833/ЕС на Комисията от 12 декември 2011 г. относно повторната употреба на документи на Комисията (ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39). Освен ако не е посочено друго, повторната употреба на настоящия документ е разрешена съгласно лиценз Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Това означава, че повторната употреба се позволява, при условие че надлежно се посочи източникът и се укажат евентуалните промени.

Съдържание

Съдържание	1
Общи сведения за настоящото ръководство	3
Контекст	4
1. Обща информация относно режима за МСП	8
1.1. Кой може да се ползва от освобождаването по режима за МСП?	8
1.2. Коя е държавата членка на установяване?	8
1.3. Може ли данъчно задължено лице, установено в държава членка, да прилага режима за МСП в друга държава членка, в която има постоянен обект или идентификационен номер по ДДС без постоянен обект?	9
1.4. Може ли данъчно задължено лице, установено в държава извън ЕС, което има постоянен обект в държава членка, да прилага режима за МСП?	10
1.5. Кои сделки могат да бъдат обхванати от режима за МСП?	10
1.6. Как се изчислява годишният оборот?	11
1.7. Как се изчислява годишният оборот в Съюза?	12
1.8. Може ли данъчно задължено лице, регистрирано по режима за обслужване на едно гише в Съюза, да прилага и режима за МСП?	14
1.9. Може ли данъчно задължено лице, регистрирано по режима за обслужване на едно гише при внос, да прилага и режима за МСП?	15
2. Режим за МСП на национално равнище	16
2.1. Достъп до режима за МСП на национално равнище	16
2.1.1. Какви са условията за прилагане на режима за МСП на национално равнище?	16
2.1.2. Как се извършва регистрацията за режима за МСП на национално равнище?	18
2.2. Формални задължения	18
2.3. Напускане на режима за МСП на национално равнище	20
2.3.1. Преустановяване на прилагането	20
2.3.2. Изключване	21
3. Трансграничен режим за МСП	27
3.1. Достъп до трансграничния режим за МСП	27
3.1.1. Кой има право да прилага трансграничния режим за МСП?	27
3.1.2. Какви са допълнителните условия за прилагане на трансграничния режим за МСП?	28
3.2. Регистрация	33
3.2.1. Как се извършва регистрацията за трансграничния режим за МСП?	33

3.2.2.	Каква информация следва да бъде включена в предварителното уведомление?.....	34
3.2.3.	В каква валута трябва да бъдат стойностите, посочени в предварителното уведомление?.....	37
3.2.4.	Каква е продължителността на процедурата за регистрация?	37
3.2.5.	Кога поражда действие освобождаването (начална дата)?	39
3.2.6.	Може ли да се подаде жалба срещу решение за отказ?	40
3.2.7.	Може ли данъчно задължено лице да подаде заявление за ползване на трансграничния режим за МСП в държава членка или държави членки, различни от посочените в предварителното уведомление?	41
3.2.8.	Какво се случва, ако информацията в предварителното уведомление е грешна или непълна?	42
3.2.9.	Какво трябва да се направи при промяна на държавата членка на установяване?	43
3.2.10.	Могат ли да бъдат направени други изменения в предварителното уведомление? ..	43
3.3.	Формални задължения.....	44
3.3.1.	Какви задължения за представяне на отчети има данъчно задълженото лице по трансграничния режим за МСП?.....	44
3.3.2.	Какви стойности трябва да бъдат включени в първия тримесечен отчет?.....	45
3.3.3.	Какво се случва, ако информацията в тримесечния отчет е грешна? (корекция на тримесечните отчети)	47
3.3.4.	Какво се случва, ако не бъдат подадени тримесечни отчети или бъдат подадени със закъснение?.....	47
3.3.5.	Трябва ли данъчно задълженото лице да издава фактури?	48
3.3.6.	Трябва ли данъчно задълженото лице да се регистрира и да подава декларации по ДДС?	48
3.4.	Напускане на трансграничния режим за МСП.....	49
3.4.1.	Преустановяване на прилагането	49
3.4.2.	Изключване.....	51
4.	Приспадане на ДДС върху входящите ресурси	59
4.1.	Режим за МСП на национално равнище	59
4.2.	Трансграничен режим за МСП	62

Общи сведения за настоящото ръководство

Целта на настоящото ръководство е да се осигури по-добро разбиране на законодателството на ЕС¹, свързано с новите правила относно специалния режим за малките предприятия, приложим от 1 януари 2025 г., както и да се разясни практическото прилагане на тези правила.

Ръководството е предназначено главно за малките предприятия, които се интересуват от прилагането на специалния режим за малките предприятия, като ще намерят в него основните елементи на функционирането на този специален режим.

Настоящото ръководство няма правнообвързващ характер и представлява единствено практически и неофициални насоки за това как трябва да се прилага правото на ЕС въз основа на становищата на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“.

Ръководството е в постоянен процес на развитие: то не е изчерпателно, нито е краен продукт, а отразява състоянието в определен момент в съответствие с наличните към този момент знания и опит. Очаква се с времето да възникне необходимост от допълнителни елементи.

---

¹ **Директива (ЕС) 2020/285** на Съвета от 18 февруари 2020 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на специалния режим за малките предприятия и Регламент (ЕС) № 904/2010 относно административното сътрудничество и обмена на информация за целите на наблюдението на правилното прилагане на специалния режим за малките предприятия.

Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2007 на Комисията от 16 ноември 2021 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 904/2010 на Съвета по отношение на специалния режим за малките предприятия

Контекст

Специалният режим за малките предприятия (наричан по-нататък „режим за МСП“) има за цел да намали разходите за спазване на изискванията, които малките предприятия понасят и които са пропорционално по-високи от тези на големите предприятия, поради по-ограничените им ресурси за справяне със сложната и разпокъсана системата на ДДС в ЕС.

Преди изменението на Директивата за ДДС по отношение на режима за МСП (който ще се прилага от 1 януари 2025 г.) малките предприятия можеха да се ползват от освобождаването по режима за МСП само ако са установени в държавата членка, в която се дължи ДДС. В резултат на това малките предприятия, които извършват сделки в държави членки, в които не са установени, трябваше да се регистрират и да изпълняват задълженията си по ДДС (да подават периодични справки-декларации за ДДС, да издават пълни фактури, да осчетоводяват ДДС и т.н.) във всяка държава членка, в която се дължи ДДС. Това се отрази отрицателно на конкурентоспособността на вътрешния пазар за дружествата, които не са установени в държавата членка, в която се дължи ДДС, в сравнение с тези, които са установени там, което наложи изменение на правилата, уреждащи специалния режим.

Така от **1 януари 2025 г.** режимът за МСП ще позволи на данъчно задължените лица, установени в държава членка, да **освобождават от ДДС** доставките на стоки и услуги, извършени в държави членки, в които не са установени, и да се ползват от опростени задължения за ДДС, при условие че годишният им оборот в тези държави членки не надвишава националния праг, а годишният им оборот в Съюза не надвишава сумата от 100 000 EUR. По този начин **както данъчно задължените лица, установени в държавата членка, в която се дължи ДДС, така и тези, установени в друга държава членка, ще могат да се възползват от режима за МСП в държавата членка, в която се дължи ДДС.** Данъчно задължените лица нямат право да приспадат ДДС върху входящите ресурси при покупките на стоки и услуги, използвани за сделки, обхванати от режима за МСП.

Следователно могат да се разграничат две равнища на приложение:

- а) на национално равнище: прилагане на специалния режим от малки предприятия само в държавата членка, в която са установени.
  - б) на трансгранично равнище: прилагане на специалния режим от малки предприятия в една или повече държави членки, различни от тяхната държава членка на установяване, независимо дали режимът за МСП се прилага на национално равнище или не.
-

Данъчно задължените лица, които желаят да се възползват от освобождаването от данък в държава членка, в която не са установени, ще трябва да подадат предварително уведомление до държавата членка, в която са установени. За да получат достъп до освобождаването, тези данъчно задължени лица трябва първо да бъдат **идентифицирани с индивидуален номер, завършващ с „EX“, само в своята държава членка на установяване.**

Данъчно задължените лица, които се ползват от освобождаването в държава членка, в която не са установени, трябва **на всяко календарно тримесечие да представят отчет** на държавата членка на установяване за своя оборот във всички 27 държави членки. Това ще даде възможност на данъчно задължените лица, които отговарят на изискванията, да бъдат освобождавани от регистрация за целите на ДДС и от задължението да подават справки-декларации за ДДС в държавите членки, различни от държавата членка на установяване, в която се прилага освобождаването. Ако данъчно задължените лица не изпълнят задълженията си за представяне на отчети на всеки три месеца, държавата членка, в която се прилага освобождаването, може да изиска от тях да изпълнят общите задължения за регистрация за целите на ДДС и за представяне на отчети, предвидени в националното законодателство за ДДС на тази държава членка.

Режимът за МСП не е задължителен и може да се прилага в една или повече държави членки. Могат да бъдат определени следните сценарии:

- а) Прилагане на режима за МСП само в държавата членка на установяване (режим за МСП на национално равнище).
- б) Прилагане на режима за МСП единствено в една или повече държави членки, различни от държавата членка на установяване (трансграничен режим за МСП).
- в) Прилагане на режима за МСП в държавата членка на установяване и в друга(и) държава(и) членка(и) по избор, в която(ито) се дължи ДДС (трансграничен режим за МСП).

За да могат данъчно задължените лица да получат ясна представа за новите правила относно режима за МСП, които ще се прилагат от 1 януари 2025 г., Комисията събра най-важните въпроси под формата на ръководство за режима за МСП. То обхваща следните елементи:

- процедурата за регистрация,
  - формални задължения,
  - преустановяване на прилагането и изключване,
  - приспадане на ДДС върху входящите ресурси.
-

За целите на настоящото ръководство е важно да се изяснят някои **понятия**:

1) Режим за МСП — означава специалният режим за малките предприятия, определен в дял XII, глава 1 от Директивата за ДДС².

2) Режим за МСП на национално равнище — означава специалният режим за малките предприятия, приложим само в държавата членка, в която е установено данъчно задълженото лице.

3) Трансграничен режим за МСП — означава специалният режим за малките предприятия, приложим само в държави членки, различни от държавата членка на установяване на данъчно задълженото лице, или както в държавата членка на установяване, така и в други държави членки.

4) Освободено малко предприятие — в контекста на режима за МСП освободено малко предприятие е всяко данъчно задължено лице, което се ползва от освобождаването от ДДС по режима за МСП в държавата членка, в която е дължим ДДС.

5) Държава членка — държава от ЕС, по отношение на която се прилага Договорът за функционирането на Европейския съюз.

6) Държава членка на установяване (ДЧУ) — държавата членка, в която е установено данъчно задълженото лице, т.е. в която се намира седалището на икономическата му дейност.

7) Държава членка на освобождаване (ДЧО) — държава членка, различна от тази на установяване, в която данъчно задълженото лице има право да се ползва от освобождаване по режима за МСП за своите доставки на стоки и услуги.

8) Национален годишен праг — отнася се до прага на годишния оборот, определен от държава членка, под който данъчно задълженото лице може да има право да прилага режима за МСП в тази държава членка и да бъде освободено от ДДС. Националният праг на годишния оборот не може да бъде по-висок от 85 000 EUR (или тяхната равностойност в националната валута). Вж. определението за „годишен оборот в държавата членка“.

9) Секторни прагове — когато дадена държава членка прилага повече от един национален годишен праг, тези прагове се считат за секторни прагове. Нито един от тези секторни прагове не може да бъде по-висок от 85 000 EUR (или тяхната равностойност в националната валута).

---

² В редакцията ѝ от 1 януари 2025 г.

---

10) Годишен оборот в държавата членка — означава общата годишна стойност на доставките на стоки и услуги без ДДС, извършени от едно данъчно задължено лице в тази държава членка в рамките на една календарна година, независимо дали са облагаеми или освободени.

11) Годишен праг в Съюза — отнася се до прага на годишния оборот в Съюза, който е 100 000 EUR.

12) Годишен оборот в Съюза — означава общата годишна стойност на доставките на стоки и услуги без ДДС, извършени от едно данъчно задължено лице на територията на Общността в рамките на една календарна година, независимо дали са облагаеми или освободени.

13) Номер „ЕХ“ — индивидуалният идентификационен номер, предоставен от държавата членка на установяване на данъчно задълженото лице, което желае да прилага трансграничния режим за МСП. Индивидуалният идентификационен номер се допълва с „ЕХ“ в края.

14) Работни дни — всички дни, различни от официалните празници, съботите и неделите, съгласно член 2, параграф 2 от [Регламент \(ЕИО, Евратом\) № 1182/71](#) на Съвета от 3 юни 1971 г. за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове.

---

1. Обща информация относно режима за МСП

Настоящият раздел е посветен на общите аспекти на освобождаването по режима за МСП както на национално, така и на трансгранично равнище.

1.1. Кой може да се ползва от освобождаването по режима за МСП?

Единствено данъчно задължени лица, считани за малки предприятия, могат да се ползват от освобождаването по режима за МСП.

За целите на **режима за МСП на национално равнище** за данъчно задълженото лице се счита малко предприятие, когато отговаря на следните условия:

- установено е в държава членка,
- годишният му оборот в държавата членка, в която е установено, не надвишава националния праг, определен в тази държава членка.

За целите на **трансграничния режим за МСП** за данъчно задълженото лице се счита малко предприятие, ако отговаря на следните условия:

- установено е в държава членка,
- годишният му оборот в ЕС (в 27-те държави членки) не надвишава 100 000 EUR.
- годишният му оборот в държавата членка, предоставяща освобождаването, не надвишава националния праг, определен в тази държава членка.

1.2. Коя е държавата членка на установяване?

Единствено за целите на прилагането на режима за МСП държавата членка на установяване е държавата членка, в която се намира седалището на икономическата дейност на данъчно задълженото лице, т.е. държавата членка, в която се изпълняват функциите на централното управление на данъчно задълженото лице (вземане на основни решения относно общото управление). Ако данъчно задълженото лице е физическо лице (специалисти, лица, упражняващи свободни професии...), държавата членка на установяване може да бъде държавата членка, в която се намира постоянният адрес на данъчно задълженото лице.

Държава членка, в която данъчно задълженото лице има постоянен обект или в която е регистрирано за целите на ДДС, без да има постоянен обект, не се счита за държава членка на установяване.

ПРИМЕР:

Ако седалището на икономическата дейност на данъчно задължено лице е в държава членка 1 и то има постоянен обект в държава членка 2, данъчно задълженото лице може да се счита за установено само в държава членка 1 по режима за МСП.

1.3. Може ли данъчно задължено лице, установено в държава членка, да прилага режима за МСП в друга държава членка, в която има постоянен обект или идентификационен номер по ДДС без постоянен обект?

Данъчно задължено лице, установено в държава членка, **може** да прилага режима за МСП (**трансграничен режим за МСП**) в друга държава членка, в която има постоянен обект или идентификационен номер по ДДС без постоянен обект, ако след като му бъде предоставен достъп до трансграничния режим за МСП в тази държава членка, то **заличи регистрацията си** за целите на ДДС в тази държава членка.

Ако данъчно задълженото лице вече прилага режима за МСП в държава членка, в която има постоянен обект, и желае да продължи да го прилага от 1 януари 2025 г., данъчно задълженото лице трябва да следва процедурата за регистрация за трансграничния режим за МСП (раздел 3.2). След като данъчно задълженото лице получи достъп до трансграничния режим за МСП в тази държава членка, то трябва да **заличи регистрацията** за целите на ДДС на своя постоянен обект в тази държава членка.

1.4. Може ли данъчно задължено лице, установено в държава извън ЕС, което има постоянен обект в държава членка, да прилага режима за МСП?

Данъчно задължено лице, установено в държава извън ЕС, което има постоянен обект в държава членка, **не може** да прилага режима за МСП, тъй като не се счита за установено в държава членка.

1.5. Кои сделки могат да бъдат обхванати от режима за МСП?

Когато данъчно задължено лице избере да прилага режима за МСП в определена държава членка, режимът за МСП ще се прилага за всички доставки на стоки и услуги, извършени от данъчно задълженото лице в тази държава членка, т.е. в държавата членка, в която се дължи ДДС за тези доставки. По режима за МСП данъчно задълженото лице *не е длъжно да начислява ДДС върху доставките си и няма право да приспада ДДС върху входящите ресурси при покупките си, свързани със сделките, обхванати от режима за МСП.*

Някои **сделки** обаче са **изключени** от режима за МСП. Тези сделки са следните:

- а) Сделки, извършвани инцидентно;
- б) Освободени доставки на нови превозни средства, извършени от една държава членка в друга държава членка;
- в) Други сделки, изключени от държавата членка в рамките на нейната юрисдикция (вж. информацията, налична за всяка държава членка на [вебпортала за МСП](#)).

Независимо от това ако някоя от сделките, извършени от данъчно задълженото лице, е една от горепосочените, данъчно задълженото лице не се изключва от прилагането на режима за МСП по отношение на всички негови икономически дейности. Вместо това данъчно задълженото лице ще прилага стандартния режим на ДДС за сделките, изключени от режима за МСП, и ще може да прилага последния по отношение на останалите дейности, ако отговаря на условията.

1.6. Как се изчислява годишният оборот?

Годишният оборот на данъчно задължено лице в дадена държава членка е общата стойност на доставките на стоки и услуги без ДДС, извършени от данъчно задълженото лице в тази държава членка през календарната година. С други думи, включени са само извършените доставки с място на изпълнение в тази държава членка. Покупките не са част от изчисляването на годишния оборот.

При изчисляването на годишния оборот в дадена държава членка се вземат предвид следните суми без ДДС:

- стойността на доставките на стоки и услуги, доколкото те биха били облагани, ако не бяха извършени по режима за МСП,
- стойността на сделките, които са освободени от данък в съответната държава членка, с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап (сделки с нулева ставка),
- стойността на следните освободени от данък сделки: сделки за износ, сделки, свързани с международен превоз, сделки, третирани като износ, и доставки на услуги от посредници, участващи в някоя от горепосочените сделки,
- стойността на освободените вътреобщностни доставки на стоки (доставки на стоки, изпратени или превозени от една държава членка до друга държава членка),
- стойността на сделките с недвижими имоти, освободените от данък финансови сделки и застрахователните и презастрахователните услуги, освен ако тези сделки не са спомагателни сделки,
- прехвърлянето на стоки, представляващи част от стопанските активи на данъчно задълженото лице, в друга държава членка за целите на неговата стопанска дейност (прехвърляне на собствени стоки). В този случай сумата, която трябва да се включи в изчисляването на годишния оборот, е покупната цена на прехвърлената стока или, при липса на покупна цена, себестойността на тази стока. Тази сума се включва в изчисляването на оборота на данъчно задълженото лице в държавата членка, от която са изпратени стоките.

При изчисляването на годишния оборот обаче не се взема предвид разпореждането с дълготрайни материални или нематериални активи на данъчно задълженото лице.

1.7. Как се изчислява годишният оборот в Съюза?

Ако данъчно задълженото лице извършва сделки в повече от една държава членка, то ще трябва да изчисли своя национален годишен оборот по държави членки. Неговият **годишен оборот в Съюза** ще бъде сборът от всички тези национални обороти, обложени с данък или освободени от такъв.

ПРИМЕР:

Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, извършва сделки в държава членка 1 и държава членка 2. Сделките, извършени през 2025 г., са следните:

Сделки в държава членка 1:

- *Доставки на стоки на клиенти в държава членка 1: 30 000 EUR*
- *Доставки на услуги на клиенти в държава членка 1: 20 000 EUR.*
- *Доставки на стоки за предприятия, установени в държава членка 2 и в държава членка 3 (вътреобщностни доставки на стоки): 9 000 EUR.*
- *Доставки на стоки на крайни потребители, установени в държава членка 2 (вътреобщностни продажби на стоки от разстояние): 6 000 EUR.*
- *Покупки на стоки от доставчици, установени в държава членка 3 (вътреобщностни придобивания на стоки): 3 000 EUR.*
- *Доставки на стоки на клиенти, установени в държава извън ЕС (износ на стоки): 12 000 EUR.*
- *Продажба на промишлена сграда, използвана като склад (разпореждане с дълготрайни материални активи): 500 000 EUR.*
- *Прехвърляне на собствени стоки от държава членка 1 към държава членка 2: 1 000 EUR*

Сделки в държава членка 2:

- *Доставки на стоки на клиенти в държава членка 2: 17 000 EUR.*
  - *Предоставяне на услуги от държава членка 1 на предприятия, установени в държава членка 2: 2 300 EUR*
  - *Износ на стоки: 2 000 EUR.*
  - *Вътреобщностно придобиване на стоки: 1 000 EUR.*
-

Сценарий 1: Данъчно задълженото лице прилага стандартния режим на ДДС в държава членка 1 и държава членка 2. За вътреобщностните продажби на стоки от разстояние данъчно задълженото лице избира да прилага правилото за данъчно облагане в държавата на произход, така че мястото на доставка за тези сделки е държава членка 1, т.е. мястото, където се намират стоките в момента, в който започва изпращането или превозването им до клиента.

При този сценарий националният годишен оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 1 и държава членка 2 през 2025 г. включва следните стойности:

	Държава членка 1 (EUR)	Държава членка 2 (EUR)
1. Доставки на стоки	30 000	17 000
2. Доставки на услуги	20 000	2 300
3. Вътреобщностни доставки на стоки*	9 000	
4. Вътреобщностни продажби на стоки от разстояние	6 000	
5. Износ на стоки	12 000	2 000
6. Прехвърляне на собствени стоки**	1 000	
НАЦИОНАЛЕН ГОДИШЕН ОБОРОТ (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	78 000	21 300
ГОДИШЕН ОБОРОТ В СЪЮЗА (78 000 + 21 300)	99 300	

* Вътреобщностните доставки на стоки са освободени от ДДС в държава членка 1 съгласно стандартния режим на ДДС.

** Прехвърлянето на собствени стоки е освободено от ДДС в държава членка 1 съгласно стандартния режим на ДДС и се третира по същия начин като вътреобщностните доставки на стоки.

Вътреобщностните придобивания на стоки не се вземат предвид при изчисляването на оборота, тъй като те представляват покупки.

Продажбата на промишлена сграда, използвана като склад, тъй като представлява разпореждане с дълготрайни материални активи, също не се включва в изчисляването на оборота.

Сценарий 2: Данъчно задълженото лице прилага режима за МСП в държава членка 1 и стандартния режим на ДДС в държава членка 2. За вътреобщностните продажби на стоки от разстояние данъчно задълженото лице избира да прилага правилото за данъчно облагане на местоназначението, така че мястото на доставка за тези

сделки е държава членка 2, т.е. мястото, където се намират стоките в момента, в който приключва изпращането или превозването им до клиента.

При този сценарий националният годишен оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 1 и държава членка 2 през 2025 г. включва следните стойности:

	Държава членка 1 (EUR)	Държава членка 2 (EUR)
1. Доставки на стоки	30 000	17 000
2. Доставки на услуги	20 000	2 300
3. Вътреобщностни доставки на стоки*	9 000	
4. Вътреобщностни продажби на стоки от разстояние		6 000
5. Износ на стоки	12 000	2 000
6. Прехвърляне на собствени стоки**	1 000	
НАЦИОНАЛЕН ГОДИШЕН ОБОРОТ (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	72 000	27 300
ГОДИШЕН ОБОРОТ В СЪЮЗА (78 000 + 27 300)	99 300	

* Вътреобщностните доставки на стоки са освободени от ДДС в държава членка 1 по режима за МСП и се третират по същия начин, както вътрешните доставки на стоки и услуги.

** Прехвърлянето на собствени стоки е освободено от ДДС в държава членка 1 по режима за МСП и се третира по същия начин като вътрешните доставки на стоки и услуги.

1.8. Може ли данъчно задължено лице, регистрирано по режима за обслужване на едно гише в Съюза, да прилага и режима за МСП?

Да, при условие че данъчно задълженото лице отговаря на всички условия за прилагане на режима за МСП. Следователно ако отговаря на условията, данъчно задълженото лице може да използва режима за МСП в една държава членка и същевременно да бъде регистрирано по режима за обслужване на едно гише в Съюза, за да декларира доставките си и да плаща дължимия ДДС в други държави членки.

1.9. Може ли данъчно задължено лице, регистрирано по режима за обслужване на едно гише при внос, да прилага и режима за МСП?

Не, режимът при внос и режимът за МСП се изключват взаимно. Данъчно задължено лице, което използва режима при внос, трябва да се откаже от него, за да може да прилага режима за МСП, и обратно.

2. Режим за МСП на национално равнище

Режимът за МСП на национално равнище е прилагането на режима за МСП от данъчно задължено лице **единствено** в неговата държава членка на установяване.

Ако данъчно задълженото лице желае да прилага режима за МСП в своята държава членка на установяване и в друга(и) държава(и) членка(и), то следва да направи справка в раздел 3 относно трансграничния режим за МСП.

2.1. Достъп до режима за МСП на национално равнище

2.1.1. Какви са условията за прилагане на режима за МСП на национално равнище?

Данъчно задълженото лице може да се ползва от режима за МСП в своята държава членка на установяване, ако годишният му оборот в тази държава членка не надвишава националния годишен праг, определен от тази държава членка през текущата и през предходната календарна година (или през двете предходни календарни години, ако това е определено от държавата членка на установяване).

Това означава, че общата стойност на доставките на стоки и услуги без ДДС, извършени от данъчно задълженото лице в неговата държава членка на установяване, не трябва да надвишава прага, определен от тази държава членка.

Този национален праг не може да бъде по-висок от 85 000 EUR или равностойността им в националната валута, ако държавата членка не е приела еврото.

Въпреки това държавата членка на установяване може да определи различни прагове за различните стопански сектори (секторни прагове). Нито един от тези секторни прагове обаче не може да бъде по-висок от 85 000 EUR и освен това данъчно задълженото лице, което желае да прилага режима за МСП на национално равнище, може да използва само един от тези секторни прагове за всички свои доставки в тази държава членка. В този случай държавата членка ще предостави на данъчно задълженото лице ясни насоки за това кой секторен праг следва да се използва (вж. националния годишен праг, приложим за всяка държава членка, на [уебпортала за МСП](#)).

Данъчно задълженото лице може да провери дали отговаря на условията за прилагане на режима за МСП на национално равнище, като използва симулатора, достъпен на [вебпортала за МСП](#). Симулаторът предоставя само ориентировъчна информация и следователно не дава право да се претендира за достъп до режима за МСП в която и да е от държавите членки.

ПРИМЕР:

На 1 юни 2025 г. данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, иска да прилага режима за МСП на национално равнище по отношение на своите доставки на стоки и услуги в тази държава членка. Националният годишен праг, определен от държава членка 1, е 85 000 EUR.

Сценарий 1: Държава членка 1 е установила, че за да може данъчно задълженото лице да се ползва от режима за МСП на нейна територия, националният годишен праг не може да бъде надвишен през текущата календарна година и през предходната календарна година.

Годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 1 е както следва:

Държава членка	Национален праг (EUR)	Годишен оборот през 2024 г. (EUR)	Годишен оборот през 2025 г. (от 1 януари до 1 юни) (EUR)	Отговаря на условията за прилагане на режима за МСП
Държава членка 1	85 000	50 000	20 000	Да

В този случай, тъй като данъчно задълженото лице е установено в държава членка 1 и неговият годишен оборот в тази държава членка както през 2024 г. (50 000 EUR), така и през 2025 г. (20 000 EUR) не надвишава националния годишен праг (85 000 EUR), данъчно задълженото лице отговаря на условията за прилагане на режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване (държава членка 1).

Сценарий 2: Държава членка 1 е установила, че за да може данъчно задълженото лице да се ползва от режима за МСП на нейна територия, националният годишен праг не може да бъде надвишен през текущата календарна година и през предходните две календарни години.

Годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 1 е както следва:

Държава членка	Национален праг (EUR)	Годишен оборот през 2023 г. (EUR)	Годишен оборот през 2024 г. (EUR)	Годишен оборот през 2025 г. (от 1 януари до 1 юни) (EUR)	Отговаря на условията за прилагане на режима за МСП
Държава членка 1	85 000	86 000	50 000	20 000	Не

В този случай годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 1 през 2024 г. и 2025 г. не е по-висок от националния праг (85 000 EUR), но годишният му оборот през 2023 г. (86 000 EUR) е по-висок. Следователно данъчно задълженото лице не отговаря на условията за прилагане на режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване (държава членка 1).

2.1.2. Как се извършва регистрацията за режима за МСП на национално равнище?

Ако данъчно задълженото лице желае да прилага режима за МСП на национално равнище **единствено** в държавата членка, в която е установено, то трябва да спазва правилата и процесите, определени от тази държава членка (вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#)).

2.2. Формални задължения

Данъчно задължено лице, което се ползва **ЕДИНСТВЕНО** от режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване (без да прилага трансграничния режим за МСП), **може да бъде освободено** от следните задължения за ДДС по отношение на доставките си, обхванати от режима за МСП на национално равнище:

- а) да декларира началото на дейността си;
- б) да се идентифицира чрез индивидуален номер;
- в) да подава справка-декларация за ДДС;
- г) да издава фактури;

- д) да води счетоводство;
- е) да подава административни отчети.

Данъчно задълженото лице обаче трябва да заяви началото на дейността си и да бъде регистрирано за целите на ДДС в следните случаи:

- а) данъчно задълженото лице извършва вътреобщностни придобивания на стоки, подлежащи на облагане с ДДС;
- б) данъчно задълженото лице получава услуги, за които е длъжно да плаща ДДС;
- в) данъчно задълженото лице предоставя услуги на територията на друга държава членка, за които ДДС се дължи единствено от получателя.

Ако държавата членка на установяване реши да не освобождава данъчно задълженото лице от задължението да декларира началото на дейността си и да бъде идентифицирано чрез индивидуален номер, тя определя процедура за регистрация по ДДС, която отнема не повече от 15 работни дни. Този срок може да бъде по-дълъг, ако държавата членка се нуждае от повече време за извършване на необходимите проверки за предотвратяване на случаи на данъчни измами или избягване на данъци.

Ако държавата членка на установяване реши да не освобождава данъчно задълженото лице от задължението за подаване на справка-декларация за ДДС, тя определя годишна опростена справка-декларация за ДДС. Данъчно задълженото лице обаче може да избере да подава справка-декларация за ДДС през данъчния период, определен от държавата членка на установяване съгласно стандартния режим на ДДС (на тримесечие, на два месеца или всеки месец).

Ако държавата членка на установяване реши да не освобождава данъчно задълженото лице от задължението да издава фактури, тя ще му разреши да издава опростени фактури.

Повече информация за правилата, приложими в държавата членка на установяване, може да бъде намерена на [уебпортала за МСП](#).

2.3. Напускане на режима за МСП на национално равнище

Данъчно задълженото лице може доброволно да напусне режима за МСП на национално равнище (преустановяване на прилагането) или да бъде изключено от него от неговата държава членка на установяване, когато условията за използване на режима вече не са изпълнени (изключване).

В случай на изключване на данъчно задълженото лице се забранява да използва режима за МСП на национално равнище за определен период от време. Данъчно задълженото лице можа да получи такава забрана и при преустановяване на прилагането.

2.3.1. Преустановяване на прилагането

2.3.1.1. Как да се преустанови прилагането на режима за МСП на национално равнище?

Всяко освободеното от данък малко предприятие може по всяко време да се откаже от прилагането на режима за МСП на национално равнище. В този случай то следва да спазва подробните правила и условия за упражняване на тази възможност, определени от неговата държава членка на установяване (вж. наличната информация за всяка държава членка на [вебпортала за МСП](#)).

След като напусне режима за МСП на национално равнище, данъчно задълженото лице може да избере да прилага стандартния режим на ДДС или опростените процедури, в зависимост от случая, в съответствие с националното законодателство (вж. наличната информация за всяка държава членка на [вебпортала за МСП](#)).

2.3.1.2. Кога може да се прилага повторно режимът за МСП на национално равнище след доброволно напускане?

В случай че данъчно задължено лице доброволно се откаже от режима за МСП на национално равнище, държавата членка на установяване може да предвиди период на изключване, през който данъчно задълженото лице да не може да прилага режима за МСП на национално равнище. В края на този период данъчно задълженото лице може отново да избере да прилага режима за МСП на национално равнище, ако отговаря на всички условия (вж. наличната информация за всяка държава членка на [вебпортала за МСП](#)).

2.3.2. Изключване

2.3.2.1. Кога данъчно задължено лице се изключва от режима за МСП на национално равнище?

Данъчно задължено лице, което прилага режима за МСП на национално равнище, се изключва от този режим, когато през текущата или предходната календарна година годишният му оборот надвишава националния годишен праг в неговата държава членка на установяване.

Когато през текущата календарна година данъчно задълженото лице превиши националния праг, определен от държавата членка на установяване, могат да възникнат различни последици в зависимост от възможностите за избор, упражнени от държавата членка на установяване³:

- а) по подразбиране, ако през текущата календарна година националният праг е надвишен с не повече от **10 %**, данъчно задълженото лице може да се ползва от преходен период и ще може да продължи да се ползва от режима за МСП на национално равнище до края на тази календарна година. Ако обаче през календарната година националният праг бъде надвишен с повече от 10 %, данъчно задълженото лице трябва да преустанови прилагането на режима за МСП на национално равнище, считано от този момент;
- б) държавата членка на установяване може да реши да повиши тавана от 10 % на **25 %** или пък изобщо **да не определя таван**. Единственото ограничение на тези възможности за избор е, че те не могат да доведат до освобождаване на данъчно задължено лице, чийто оборот в държавата членка на установяване превишава 100 000 EUR през текущата календарна година;
- в) и накрая, държавата членка на установяване може също така да определи, че режимът за МСП на национално равнище престава да се прилага веднага щом бъде надвишен националният праг. С други думи, държавата членка на установяване може да реши, че няма да се прилага преходен период, ако националният праг бъде надвишен през текущата календарна година.

ПРИМЕР:

Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, се ползва от режима за МСП на национално равнище в тази държава членка. Националният праг на годишния оборот, определен от държава членка 1, е 85 000 EUR.

---

³ За упражнената от Вашата държава членка на установяване възможност за избор, вж. [уебпортала за МСП](#).

Сценарий 1: Държава членка 1 прилага **таван от 10 %** от националния праг на годишния оборот (таван от 93 500 EUR) в случай че прагът е надвишен през текущата календарна година. На 12 юли 2026 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 1 е 84 700 EUR. На 13 юли 2026 г. данъчно задълженото лице извършва нова доставка в държава членка 1 на стойност 400 EUR. На 13 ноември годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 1 е 93 100 EUR, а на 14 ноември 2026 г. то извършва друга доставка в държава членка 1 на стойност 450 EUR.

	Суми (EUR)
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 12.7.2026 г.	84 700
Доставка на 13.7.2026 г.	400
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 13.7.2026 г.	85 100
Национален праг	85 000
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 13.11.2026 г.	93 100
Доставка на 14.11.2026 г.	450
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 14.11.2026 г.	93 550
Таван от 10 % от националния праг	93 500

При сценарий 1 данъчно задълженото лице надвишава националния праг, определен от държава членка 1, на 13 юли 2026 г., но може да продължи да прилага режима за МСП на национално равнище до 14 ноември 2026 г., когато данъчно задълженото лице надвишава тавана от 93 500 EUR. Следователно данъчно задълженото лице не може да освободи от ДДС доставката на стойност 450 EUR, а трябва да начисли ДДС върху нея.

Сценарий 2: Държава членка 1 разрешава **надвишаване** на националния праг на годишния оборот **без таван**, в случай че прагът е надвишен през текущата календарна година. На 20 август 2026 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 1 е 84 800 EUR. На 21 август 2026 г. данъчно задълженото лице извършва нова доставка в тази държава членка на стойност 300 EUR. На 9 ноември 2026 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 1 е 99 000 EUR. На 10 ноември 2026 г. данъчно задълженото лице извършва нова доставка в държава членка 1 на стойност 2 000 EUR.

	Суми (EUR)
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 20.8.2026 г.	84 800
Доставка на 21.8.2026 г.	300
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 21.8.2026 г.	85 100
Национален праг	85 000
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 9.11.2026 г.	99 000
Доставка на 10.11.2026 г.	2 000
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 10.11.2026 г.	101 000

При сценарий 2 данъчно задълженото лице надвишава националния праг на 21 август 2026 г., но може да продължи да прилага режима за МСП на национално равнище. Въпреки това, тъй като оборотът на данъчно задълженото лице на 10 ноември 2026 г. (101 000 EUR) е по-висок от 100 000 EUR, данъчно задълженото лице трябва да спре да прилага режима за МСП на национално равнище на същия ден. Следователно данъчно задълженото лице не може да освободи от ДДС доставката на стойност 2 000 EUR, а трябва да начисли ДДС върху нея.

Сценарий 3: Държава членка 1 не разрешава надвишаване на националния годишен праг. На 1 октомври 2026 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 1 е 84 300 EUR. На 2 октомври 2026 г. данъчно задълженото лице извършва две нови доставки на стойност 500 EUR и 300 EUR в държава членка 1.

	Суми (EUR)
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 1.10.2026 г.	84 300
Доставка на 2.10.2026 г.	500
Доставка на 2.10.2026 г.	300
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 2.10.2026 г.	85 100
Национален праг	85 000

При сценарий 3 данъчно задълженото лице надвишава националния праг на годишния оборот на 2 октомври 2026 г. с доставката на стойност 300 EUR и поради това трябва да преустанови прилагането на режима за МСП на национално равнище от този момент. Следователно данъчно задълженото лице може да освободи от ДДС доставката на стойност 500 EUR по режима за МСП на национално равнище, но не може да освободи от ДДС доставката на стойност 300 EUR, а вместо това трябва да начисли ДДС върху нея.

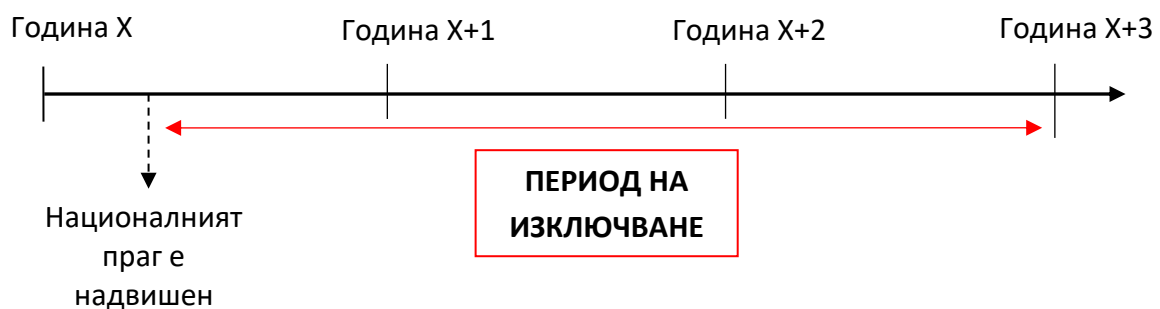
2.3.2.2. Какво представлява периодът на изключване?

Когато данъчно задълженото лице бъде изключено от режима за МСП на национално равнище в своята държавата членка на установяване, то няма да може да прилага отново този режим за определен период от време, т.е. период на изключване.

Периодът на изключване започва да тече от момента, в който данъчно задълженото лице надвиши националния годишен праг или тавана, определен от държавата членка на установяване (в зависимост от избраната от тази държава членка възможност), и обхваща остатъка от текущата календарна година и следващата календарна година.

Периодът на изключване може да бъде удължен до две следващи календарни години по избор на държавата членка на установяване (вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#)).

ПРИМЕР:

Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, се ползва от режима за МСП на национално равнище в тази държава членка. Държава членка 1 е определила национален годишен праг от 75 000 EUR и разрешава превишение в размер до 25 % (таван от 93 750 EUR).

На 1 август 2026 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 1 е 74 500 EUR. На 2 август 2026 г. данъчно задълженото лице извършва нова доставка в тази държава членка на стойност 600 EUR. На 1 ноември 2026 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице е 93 000 EUR. На 2 ноември 2026 г. данъчно задълженото лице извършва доставка на стойност 1 000 EUR в държава членка 1.

	Суми (EUR)
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 1.08.2026 г.	74 500
Доставка на 02.8.2026 г.	600
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 2.08.2026 г.	75 100
Национален праг	75 000
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 1.11.2026 г.	93 000
Доставка на 2.11.2026 г.	1 000
Годишен оборот от 1.1.2026 г. до 2.11.2026 г.	94 000
Таван от 25 % от националния праг	93 750

С оглед на гореизложеното данъчно задълженото лице надвишава националния праг, определен от неговата държава членка на установяване (държава членка 1), на 2 август 2026 г., но може да продължи да прилага режима за МСП на национално равнище до 2 ноември 2026 г., когато данъчно задълженото лице надвишава тавана от 93 750 EUR с доставка от 1 000 EUR. От този момент нататък данъчно задълженото лице трябва да преустанови прилагането на режима за МСП на национално равнище и не може да освободи от ДДС доставката на стойност 1 000 EUR и последващите доставки, а трябва да начисли ДДС върху тях.

Данъчно задълженото лице ще може отново да започне да прилага режима за МСП на национално равнище на 1 януари 2028 г., ако са изпълнени всички условия.

Ако държава членка 1 реши да удължи периода на изключване до две календарни години, данъчно задълженото лице ще може да започне да прилага отново режима за МСП на национално равнище едва на 1 януари 2029 г., при условие че са изпълнени всички условия.

2.3.2.3. Какви са последиците от изключването?

Когато данъчно задължено лице е изключено от режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване, то трябва да прилага стандартния режим на ДДС. Данъчно задълженото лице може също така да прилага опростените процедури за начисляване и събиране на ДДС, в зависимост от случая, в съответствие с националното законодателство (вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#)).

След изтичането на периода на изключване данъчно задълженото лице може отново да получи право да прилага режима за МСП на национално равнище, ако отговаря на всички условия, определени от държавата членка на установяване. Данъчно задълженото лице следва да се обърне към данъчните органи на своята държава членка на установяване, за да получи информация за евентуалната процедура, която трябва да бъде следвана, за да може да прилага отново режима за МСП на национално равнище.

---

3. Трансграничен режим за МСП

Трансграничният режим за МСП включва прилагането на режима за МСП от дадено данъчно задължено лице в една или повече държави членки, различни от държавата членка на установяване, или в държавата членка на установяване и в една или повече държави членки, различни от държавата членка на установяване.

3.1. Достъп до трансграничния режим за МСП

От 1 януари 2025 г. малките предприятия, установени в държава членка, могат да изберат да прилагат трансграничния режим за МСП по отношение на онези от своите доставки на стоки и услуги⁴, които се извършват в държава членка, различна от тяхната държава членка на установяване. За да могат да направят това, трябва да бъдат изпълнени определени условия.

3.1.1. Кой има право да прилага трансграничния режим за МСП?

Данъчно задълженото лице има право да прилага трансграничния режим за МСП, ако неговият годишен оборот в Съюза не надвишава **100 000 EUR** (годишен праг в Съюза) през текущата и през предходната календарна година. Годишният оборот на данъчно задълженото лице в Съюза е сборът от годишните му обороти във всички 27 държави членки, независимо дали данъчно задълженото лице желае да прилага трансграничния режим за МСП във всички държави членки или не.

Ако годишният оборот на данъчно задълженото лице в Съюза надхвърля 100 000 EUR, то не може да прилага трансграничния режим за МСП в никоя държава членка. Данъчно задълженото лице обаче може да прилага или да продължи да прилага режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване, ако годишният му оборот в тази държава членка не надвишава националния годишен праг.

---

⁴ Освен за сделките, изключени от режима за МСП (вж. въпрос 1.5. „Кои сделки могат да бъдат обхванати от режима за МСП?“).

3.1.2. Какви са допълнителните условия за прилагане на трансграничния режим за МСП?

За да може да прилага трансграничния режим за МСП, данъчно задълженото лице трябва да отговаря на следните допълнителни условия:

- а) да е установено в държава членка⁵;
- б) годишният му оборот в държавата(ите) членка(и), в която(ито) желае да се възползва от трансграничния режим за МСП, да не надвишава националния годишен праг, определен от тази(тези) държава(и) членка(и) през текущата и през предходната календарна година (или през двете предходни календарни години, ако това е определено от държавата(ите) членка(и), предоставяща(и) освобождаването);
- в) да подаде предварително уведомление в държавата членка на установяване (раздел 3.2), в което да посочи държавите членки, в които желае да прилага трансграничния режим за МСП.

Националният годишен праг, определен от държавите членки⁶, не може да бъде по-висок от 85 000 EUR или в равностойността им в национална валута, ако съответната държава членка не е приела еврото.

Ако дадена държава членка е определила различни прагове за различните стопански сектори (секторни прагове⁷), данъчно задълженото лице може да използва само един от тези секторни прагове за всички свои доставки в тази държава членка. В този случай държавата членка ще предостави на данъчно задълженото лице ясни насоки за това кой секторен праг следва да се използва (вж. националния годишен праг, приложим за всяка държава членка, на [уебпортала за МСП](#)).

Данъчно задълженото лице може да провери дали отговаря на условията за прилагане на трансграничния режим за МСП, като използва симулатора, достъпен на [уебпортала за МСП](#). Симулаторът предоставя само ориентировъчна информация и следователно не дава право да се претендира за достъп до режима за МСП в която и да е от държавите членки.

---

⁵ Вж. въпрос 1.2. „Коя е държавата членка на установяване?“.

⁶ Националният праг на годишния оборот, определен от държавите членки, трябва да бъде еднакъв както за данъчно задължените лица, установени в съответната държава членка (режим за МСП на национално равнище), така и за данъчно задължените лица, които не са установени в нея (трансграничен режим за МСП).

⁷ Нито един от секторните прагове не може да бъде по-висок от 85 000 EUR.

ПРИМЕР:

Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, извършва сделки, подлежащи на облагане с ДДС в държава членка 1, държава членка 2, държава членка 3 и държава членка 4. На 1 юли 2026 г. данъчно задълженото лице желае да прилага трансграничния режим за МСП по отношение на своите доставки на стоки и услуги в държава членка 2 и държава членка 3.

Сценарий 1: Държави членки 2 и 3 изискват техният национален годишен праг да не бъде надвишен през текущата и през предходната календарна година, за да може данъчно задълженото лице да се ползва от освобождаването на тяхна територия.

На 1 юли 2026 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице във всяка от държавите членки е, както следва:

Държава членка	Национален праг (EUR)	Годишен оборот през 2025 г. (EUR)	Годишен оборот през 2026 г. (EUR)	Отговаря на условията за прилагане на трансграничния режим за МСП
Държава членка на установяване	85 000	30 000	13 000	Не е приложимо
Държава членка 2	35 000	35 000	15 000	Да
Държава членка 3	40 000	20 000	9 000	Да
Държава членка 4	Не е приложимо	10 000	5 500	Не е приложимо
ОБЩ ГОДИШЕН ОБОРОТ В СЪЮЗА		95 000	42 500	

Анализ на прилагането на трансграничния режим за МСП:

1. Данъчно задълженото лице е установено в държава членка (държава членка 1).
✓
2. През 2025 г. (предходната календарна година) общият годишен оборот на данъчно задълженото лице в Съюза (95 000 EUR) не е по-висок от годишния праг в Съюза от 100 000 EUR. ✓
3. През 2026 г. (текущата календарна година) общият годишен оборот на данъчно задълженото лице в Съюза (42 500 EUR) не е по-висок от годишния праг в Съюза.
✓

4. През 2025 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 2 (35 000 EUR) и държава членка 3 (20 000 EUR) не надвишава националния праг, съществуващ в тези държави членки. ✓
5. През 2026 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 2 (15 000 EUR) и държава членка 3 (9 000 EUR) не надвишава националния праг, съществуващ в тези държави членки. ✓
6. В заключение, данъчно задълженото лице може да се ползва от трансграничния режим за МСП както в държава членка 2, така и в държава членка 3.

Сценарий 2: Държави членки 2 и 3 изискват техният национален годишен праг да не бъде надвишен през текущата и през предходната календарна година, за да може данъчно задълженото лице да се ползва от освобождаването на тяхна територия.

На 1 юли 2026 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице във всяка от държавите членки е както следва:

Държава членка	Национален праг (EUR)	Годишен оборот през 2025 г. (EUR)	Годишен оборот през 2026 г. (EUR)	Отговаря на условията за прилагане на трансграничния режим за МСП
Държава членка на установяване	85 000	30 000	13 000	Не е приложимо
Държава членка 2	35 000	35 000	15 000	Не
Държава членка 3	40 000	20 000	9 000	Не
Държава членка 4	Не е приложимо	18 000	5 500	Не е приложимо
ОБЩ ОБОРОТ В СЪЮЗА		103 000	42 500	

Анализ на прилагането на трансграничния режим за МСП:

1. Данъчно задълженото лице е установено в държава членка (държава членка 1). ✓
2. През 2025 г. (предходната календарна година) общият годишен оборот на данъчно задълженото лице в Съюза (103 000 EUR) е по-висок от годишния праг в Съюза от 100 000 EUR. ✗
3. В заключение, данъчно задълженото лице не би могло да прилага трансграничния режим за МСП в държава членка 2 и в държава членка 3.

4. Дори когато данъчно задълженото лице е изключено от трансграничния режим за МСП, то все още може да прилага режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване (държава членка 1), тъй като през 2025 г. и 2026 г. годишният му оборот в тази държава членка не надвишава националния праг (85 000 EUR).

Сценарий 3: Държави членки 2 и 3 изискват техният национален годишен праг да не бъде надвишен през текущата и през предходната календарна година, за да може данъчно задълженото лице да се ползва от освобождаването на тяхна територия.

На 1 юли 2026 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице във всяка от държавите членки е както следва:

Държава членка	Национален праг (EUR)	Годишен оборот през 2025 г. (EUR)	Годишен оборот през 2026 г. (EUR)	Отговаря на условията за прилагане на трансграничния режим за МСП
Държава членка на установяване	85 000	30 000	13 000	Не е приложимо
Държава членка 2	20 000	35 000	15 000	Не
Държава членка 3	40 000	20 000	9 000	Да
Държава членка 4	Не е приложимо	10 000	5 500	Не е приложимо
ОБЩ ОБОРОТ В СЪЮЗА		95 000	42 500	

Анализ на прилагането на трансграничния режим за МСП:

1. Данъчно задълженото лице е установено в държава членка (държава членка 1).
✓
2. През 2025 г. (предходната календарна година) общият годишен оборот на данъчно задълженото лице в Съюза (95 000 EUR) не е по-висок от годишния праг в Съюза от 100 000 EUR. ✓
3. През 2026 г. (текущата календарна година) общият годишен оборот на данъчно задълженото лице в Съюза (42 500 EUR) не е по-висок от годишния праг в Съюза от 100 000 EUR. ✓
4. През 2025 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 2 (35 000 EUR) надвишава националния праг, съществуващ в тази държава членка (20 000 EUR). ✗

5. Годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 3 през 2025 г. (20 000 EUR) и през 2026 г. (9 000 EUR) не надвишава националния праг, съществуващ в тази държава членка (40 000 EUR). ✓
6. В заключение, данъчно задълженото лице би могло да се ползва от трансграничния режим за МСП в държава членка 3, но не и в държава членка 2.

Сценарий 4: Държавата членка 2 е установила, че за да може данъчно задълженото лице да се ползва от освобождаването на нейна територия, националният ѝ годишен праг не трябва да бъде надвишен през текущата и през предходната календарна година.

Държава членка 3 е определила, че за да може данъчно задълженото лице да се ползва от освобождаването на нейна територия, националният ѝ годишен праг не трябва да бъде надвишен през текущата календарна година и през предходните две календарни години.

На 1 юли 2026 г. годишният оборот на данъчно задълженото лице във всяка от държавите членки е както следва:

Държава членка	Национален праг (EUR)	Годишен оборот през 2024 г. (EUR)	Годишен оборот през 2025 г. (EUR)	Годишен оборот през 2026 г. (EUR)	Отговаря на условията за прилагане на трансграничния режим за МСП
Държава членка на установяване	85 000	30 000	30 500	12 000	Не е приложимо
Държава членка 2	20 000	19 000	19 500	21 000	Не
Държава членка 3	40 000	41 000	38 000	5 000	Не
Държава членка 4	Не е приложимо	10 000	12 000	15 000	Не е приложимо
ОБЩ ОБОРОТ В СЪЮЗА			100 000	53 000	

Анализ на прилагането на трансграничния режим за МСП:

1. Данъчно задълженото лице е установено в държава членка (държава членка 1). ✓
2. През 2025 г. (предходната календарна година) общият годишен оборот на данъчно задълженото лице в Съюза (100 000 EUR) не е по-висок от годишния праг в Съюза. ✓

3. През 2026 г. (текущата календарна година) общият годишен оборот на данъчно задълженото лице в Съюза (53 000 EUR) не е по-висок от годишния праг в Съюза. ✓
4. Годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 2 през 2025 г. (19 500 EUR) не надвишава националния праг в тази държава членка (20 000 EUR), но го надвишава през 2026 г., тъй като годишният му оборот през 2026 г. е 21 000 EUR. ✗
5. През 2024 г. (календарната година, предхождаща предходната календарна година) годишният оборот на данъчно задълженото лице в държава членка 3 (41 000 EUR) надвишава националния праг, съществуващ в тази държава членка (40 000 EUR). ✗
6. В заключение, данъчно задълженото лице не би могло да се ползва от трансграничния режим за МСП в държава членка 2 и в държава членка 3.

3.2. Регистрация

3.2.1. Как се извършва регистрацията за трансграничния режим за МСП?

Ако данъчно задълженото лице желае да избере да прилага трансграничния режим за МСП, то трябва първо да подаде **предварително уведомление** до държавата членка, в която е установено. В това предварително уведомление данъчно задълженото лице посочва, наред с другото, държавата(ите) членка(и), в която(ито) желае да прилага режима за МСП.

Предварителното уведомление следва да бъде подавано по електронен път, ако държавата членка на установяване е предвидила това⁸.

След това държавата членка на установяване и държавите членки, за които данъчно задълженото лице желае да прилага трансграничния режим за МСП, проверяват дали то отговаря на условията за това.

Ако данъчно задълженото лице отговаря на всички условия, държавата членка му издава **индивидуален идентификационен номер**, завършващ с „ЕХ“ (наричан по-нататък „номер ЕХ“), който ще бъде необходим за прилагането на трансграничния режим за МСП.

---

⁸ Вж. наличната информация за всяка държава членка на [вебпортала за МСП](#).

Ако данъчно задълженото лице получи достъп до трансграничния режим за МСП в държава членка на освобождаване, в която вече е било идентифицирано за целите на ДДС, тази държава членка предприема всички необходими мерки, за да гарантира, че данъчно задълженото лице вече няма да бъде идентифицирано по отношение на доставките, осъществени в тази държава членка, които попадат в обхвата на режима за МСП.

3.2.2. Каква информация следва да бъде включена в предварителното уведомление?

Предварителното уведомление следва да съдържа най-малко следната информация:

- а) наименованието, дейността, правната форма и адреса на данъчно задълженото лице;
- б) държавата членка или държавите членки, в които данъчно задълженото лице възнамерява да прилага трансграничния режим за МСП, и всеки идентификационен номер по ДДС, чрез който данъчно задълженото лице може да бъде идентифицирано за целите на ДДС в тези държави членки;
- в) общата стойност на доставките на стоки и/или услуги, извършени в държавата членка на установяване и във всяка от останалите държави членки през предходната календарна година. Някои държави членки могат да изискат от данъчно задълженото лице да предостави тази информация за последните две предходни календарни години⁹;
- г) общата стойност на доставките на стоки и/или услуги, извършени в държавата членка на установяване и във всяка от останалите държави членки през текущата календарна година до датата на подаване на предварителното уведомление.

Данъчно задълженото лице трябва да посочи общата стойност на доставките си на стоки и услуги, т.е. годишния си оборот¹⁰, във всички 27 държави членки, а не само в държавата членка на установяване и в държавите членки, в които желае да прилага трансграничния режим за МСП. Ако не е направен оборот, общата стойност, която трябва да се посочи, е „0“.

---

⁹ Вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#).

¹⁰ Годишният оборот е общата стойност на доставките на стоки и услуги, без ДДС, осъществени в дадена държава членка през календарната година, определена съгласно обяснението във въпрос 1.6. „Как се изчислява годишният оборот?“. Вж. също въпрос 1.7. „Как се изчислява годишният оборот в Съюза?“.

Ако дадена държава членка е определила различни прагове за различните стопански сектори (секторни прагове), общата стойност на доставките следва да се посочи поотделно за всеки праг¹¹.

ПРИМЕР:

Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, извършва сделки, подлежащи на облагане с ДДС в своята държава членка на установяване, в държава членка 2 и в държава членка 3. Данъчно задълженото лице желае да прилага трансграничния режим за МСП по отношение на своите доставки на стоки и услуги в държавата си членка на установяване и в държава членка 2 и поради това подава предварително уведомление до държавата членка на установяване на 1 май 2026 г.

Държавата членка на установяване е определила национален праг от 85 000 EUR и изисква той да не бъде надвишен през текущата и през предходната календарна година, за да може данъчно задълженото лице да се ползва от освобождаването на нейна територия.

Държава членка 2 е определила два национални прага: един за строителния сектор в размер на 50 000 EUR и един за всички останали стопански сектори в размер на 70 000 EUR. Държава членка 2 изисква нито един от двата прага да не бъде надвишен през текущата календарна година и през двете предходни календарни години, за да може данъчно задълженото лице да се ползва от освобождаването на нейна територия.

Държавата членка 3 изисква нейният национален праг да не бъде надвишен през текущата и през предходната календарна година, за да може данъчно задълженото лице да се ползва от освобождаването на нейна територия.

Данъчно задълженото лице трябва да включи в предварителното уведомление следната информация за годишния си оборот:

- *годишния си оборот в своята държава членка на установяване през текущата календарна година (от 1 януари до 30 април 2026 г.) и през предходната календарна година (2025 г.);*
- *годишния си оборот в държава членка 2 през текущата календарна година и през двете предходни календарни години (2024 г. и 2025 г.). Годишният оборот трябва да бъде посочен поотделно за прага, определен за строителния сектор, и за прага, определен за останалите стопански сектори;*

---

¹¹ Вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#).

- годишния си оборот в държава членка 3 през текущата календарна година и през двете предходни календарни години;
- „0“ като годишен оборот в останалите 24 държави членки, тъй като не е извършвал никакви сделки в тези държави членки през текущата и през предходната календарна година.

Държава членка	Национален праг (EUR)	Годишен оборот през 2024 г. (EUR)	Годишен оборот през 2025 г. (EUR)	Годишен оборот през 2026 г. (EUR)
Държава членка на установяване	85 000	Не е приложимо	40 000	12 000
Държава членка 2	строителен сектор: 50 000	19 000	14 000	3 500
	други стопански сектори: 70 000	41 000	38 000	5 000
Държава членка 3	Не е приложимо	Не е приложимо	7 000	2 000
Държава членка 4	Не е приложимо	Не е приложимо	0	0
Държава членка 5	Не е приложимо	Не е приложимо	0	0
...	Не е приложимо	Не е приложимо	0	0
Държава членка 27	Не е приложимо	Не е приложимо	0	0

Ако държава членка 3 изискваше нейният национален праг да не бъде надвишен през текущата календарна година и през двете предходни календарни години, за да може данъчно задълженото лице да се ползва от освобождаването на нейна територия, то щеше да бъде длъжно да включи в предварителното уведомление своя оборот в държава членка 3 през 2024 г., 2025 г. и от 1 януари 2026 г. до 30 април 2026 г., дори ако не желае да прилага трансграничния режим за МСП в тази държава членка.

Аналогично, ако държава членка 3 беше определила различни прагове за различните стопански сектори, данъчно задълженото лице щеше да бъде длъжно да разбие оборота си по стопански сектори.

3.2.3. В каква валута трябва да бъдат стойностите, посочени в предварителното уведомление?

Стойностите на доставките, които трябва да бъдат включени в предварителното уведомление, се посочват в **евро**. Държавите членки, които не са приели еврото обаче, могат да изискат тези стойности да бъдат изразени в националните им валути. Ако доставките са осъществени в други валути, конвертирането се извършва, като се прилага обменният курс, публикуван от Европейската централна банка на първия ден от календарната година или — ако няма публикуван такъв за този ден — на следващия ден, за който има публикуван.

3.2.4. Каква е продължителността на процедурата за регистрация?

Обикновено процедурата за регистрация отнема най-много 35 работни дни от деня, в който държавата членка на установяване получи предварителното уведомление, подадено от данъчно задълженото лице с искане за прилагане на трансграничния режим за МСП, до влизането в сила на освобождаването. Този срок може да бъде подълъг, ако държавите членки на освобождаване се нуждаят от повече време за извършване на необходимите проверки за предотвратяване на случаи на данъчни измами или избягване на данъци. В този случай съответната държава членка на освобождаване информира държавата членка на установяване, за да може тя да информира данъчно задълженото лице за забавянето.

Накратко, стъпките са следните:

1. Данъчно задълженото лице подава до своята държава членка на установяване предварително уведомление, с което отправя искане да се ползва от трансграничния режим за МСП в една (или повече) държава(и) членка(и) на освобождаване.
  2. В срок от 15 работни дни държавата членка на установяване трябва да провери дали обемът на сделките, извършени от данъчно задълженото лице във всички 27 държави членки, не надвишава годишния праг в Съюза (100 000 EUR) както през календарната година на подаване на предварителното уведомление, така и през предходната календарна година.
-

За. Ако годишният оборот на данъчно задълженото лице в Съюза е по-висок от годишния праг в Съюза, държавата членка на установяване ще откаже на данъчно задълженото лице достъп до трансграничния режим за МСП¹². Процедурата ще приключи на този етап.

Зб. Ако годишният оборот на данъчно задълженото лице в Съюза не е по-висок от годишния праг в Съюза, държавата членка на установяване трябва да сподели информацията, предоставена от данъчно задълженото лице в предварителното уведомление до държавата членка на освобождаване.

4. В рамките на 15 работни дни държавата членка на освобождаване проверява дали данъчно задълженото лице отговаря на националните условия за прилагане на трансграничния режим за МСП, например дали годишният му оборот на нейна територия не е по-висок от националния годишен праг през текущата и през предходната календарна година (или през двете предходни календарни години, ако това е определено от държавата членка на освобождаване). След това държавата членка на освобождаване информира държавата членка на установяване за резултата.

5. Държавата членка на установяване информира данъчно задълженото лице за резултата:

а) ако данъчно задълженото лице отговаря на националните условия за прилагане на трансграничния режим за МСП в държавата членка, в която желае да прилага режима за МСП: номера „ЕХ“, който му е издаден¹³;

б) ако данъчно задълженото лице не отговаря на националните условия за прилагане на трансграничния режим за МСП в държавата членка, в която желае да прилага режима за МСП: надлежно обоснован отказ на искането за прилагане на режима за МСП.

Когато данъчно задълженото лице е поискало да прилага трансграничния режим за МСП в повече от една държава членка, държавата членка на установяване предоставя достъп до освобождаване от данък във всяка държава членка, като издава номер „ЕХ“ или го актуализира за нови държави членки, в които може да се използва освобождаването, веднага щом получи отговор от някоя от държавите членки на освобождаване, вместо да чака да получи отговор от всички държави членки на освобождаване. Държавата

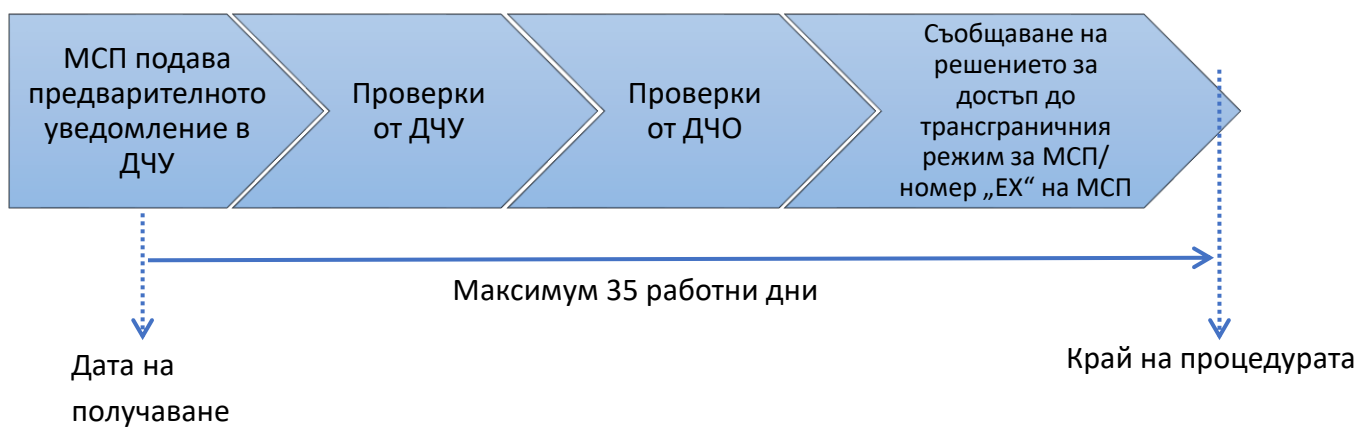
¹² В този случай данъчно задълженото лице може да прилага режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване, ако годишният му оборот в тази държава членка не надвишава националния годишен праг. Вж. въпрос 2.1.1. „Какви са условията за прилагане на режима за МСП на национално равнище?“.

¹³ Това обхваща и случая, в който данъчно задълженото лице желае да прилага трансграничния режим за МСП не само в държавата(ите) членка(и) на освобождаване, но и в своята държава членка на установяване.

членка на установяване следва същия подход в случай, че условията за освобождаване не са изпълнени.

Ако държавата членка на установяване не е получила отговор от държавата(ите) членка(и) на освобождаване в рамките на 35 работни дни от подаването на предварителното уведомление, държавата членка на установяване предоставя достъп до трансграничния режим за МСП на данъчно задълженото лице в съответната(ите) държава(и) членка(и), като издава номер „ЕХ“ или го актуализира след изтичането на срока от 35 работни дни. Последното не се прилага, ако процедурата трябва да отнеме повече от 35 работни дни, за да се предотвратят случаи на данъчни измами или избягване на данъци.

3.2.5. Кога поражда действие освобождаването (начална дата)?

Данъчно задълженото лице може да започне да прилага трансграничния режим за МСП в държавата(ите) членка(и), в която(ито) е поискало да се ползва от освобождаването, от датата, на която получи издадения му номер „ЕХ“ или когато този номер „ЕХ“ бъде актуализиран от неговата държава членка на установяване. Началната дата може да се различава в отделните държави членки, тъй като държавата членка на установяване дава достъп до освобождаването веднага след като получи отговор от държавата членка на освобождаване относно изпълнението на националните условия за прилагане на трансграничния режим за МСП.

ПРИМЕР:

Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, извършва сделки, подлежащи на облагане с ДДС в държава членка 1, държава членка 2 и държава членка 3. Данъчно задълженото лице желае да прилага трансграничния режим за МСП в държава членка 2 и в държава членка 3 и подава предварително уведомление в своята държава членка на установяване на 1 април 2025 г. Данъчно задълженото

лице отговаря на условията за прилагане на трансграничния режим за МСП в тези държави членки.

Държавата членка на установяване получава отговора от държава членка 2 на 21 април 2025 г., а от държава членка 3 — на 28 април 2025 г.

Държавата членка на установяване предоставя достъп до освобождаването на данъчно задълженото лице веднага след като получи решенията от държава членка 2 и от държава членка 3, като:

- *на 23 април 2025 г. държавата членка на установяване издава номер „EX“ и го съобщава на данъчно задълженото лице, като посочва, че то може да прилага трансграничния режим за МСП в държава членка 2,*
- *на 1 май 2025 г. държавата членка на установяване актуализира номера „EX“ и го съобщава на данъчно задълженото лице, като посочва, че то може да прилага трансграничния режим за МСП в държава членка 3..*

Следователно началната дата на освобождаването е 23 април 2025 г. в държава членка 2 и 1 май 2025 г. в държава членка 3.

3.2.6. Може ли да се подаде жалба срещу решение за отказ?

Да, всяко данъчно задължено лице може да обжалва решението, с което се отказва прилагането на трансграничния режим за МСП.

Ако причината за отказа е надвишаване на прага на оборота в Съюза, данъчно задълженото лице трябва да подаде жалбата до своята държава членка на установяване.

Ако причината за отказа е надвишаване на националния праг на годишния оборот, данъчно задълженото лице трябва да подаде жалбата до съответната държава членка.

Обжалването е национален въпрос, така че държавите членки определят свои собствени правила и процедури. Държавата членка на установяване следва да предприеме всички необходими стъпки, за да информира данъчно задълженото лице за причините за отказа за прилагане на трансграничния режим за МСП и за това до коя държава членка да изпрати жалбата си, в случай че желае да оспори отказа.

3.2.7. Може ли данъчно задължено лице да подаде заявление за ползване на трансграничния режим за МСП в държава членка или държави членки, различни от посочените в предварителното уведомление?

Да, данъчно задълженото лице може да подаде заявление за ползване на трансграничния режим за МСП в държава(и) членка(и), различна(и) от посочената(ите) в предварителното уведомление.

За тази цел данъчно задълженото лице трябва да представи до своята държава членка на установяване актуализация на предварителното уведомление. Актуализацията на предварителното уведомление следва да се представя по електронен път, ако държавата членка на установяване е предвидила това.¹⁴

Могат да възникнат два случая:

- а) данъчно задълженото лице вече прилага трансграничния режим за МСП. В този случай данъчно задълженото лице посочва в актуализацията на предварителното уведомление следната информация:
- своя номер „EX“, издаден от държавата членка на установяване;
  - новата(ите) държава(и) членка(и), в която(ито) данъчно задълженото лице желае да прилага трансграничния режим за МСП;
  - информация за общата стойност на доставките, която не е била предоставяна на държавата членка на установяване преди това чрез тримесечните му отчети¹⁵.

Актуализацията на предварителното уведомление (като ново заявление) следва същата процедура за регистрация като предварителното уведомление, подадено преди това от данъчно задълженото лице¹⁶. Цялата процедура отнема не повече от 35 работни дни и държавата членка на установяване уведомява данъчно задълженото лице за приемането или отхвърлянето на новото искане. Този срок може да бъде по-дълъг, ако държавите членки на освобождаване се нуждаят от

---

¹⁴ Вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#).

¹⁵ Вж. въпрос 3.3.1. „Какви задължения за докладване има данъчно задълженото лице по трансграничния режим за МСП?“.

¹⁶ Вж. въпрос 3.2.4. „Каква е продължителността на процедурата за регистрация?“.

повече време за извършване на необходимите проверки за предотвратяване на случаи на данъчни измами или избягване на данъци.

Данъчно задълженото лице може да започне да прилага трансграничния режим за МСП в новата(ите) държава(и) членка(и), считано от датата, на която получи съобщение от своята държава членка на установяване, че може да използва съществуващия си номер „ЕХ“ в новата(ите) държава(и) членка(и).

След изтичането на 35 работни дни от представянето на актуализацията на предварителното уведомление, без да е получен отговор от новата(ите) държава(и) членка(и) на освобождаване относно изпълнението на условията за прилагане на трансграничния режим за МСП, държавата членка на установяване предоставя на данъчно задълженото лице достъп до освобождаването в новата(ите) държава(и) членка(и);

- б) данъчно задълженото лице е подало предварителното уведомление и то все още се обработва. В този случай данъчно задълженото лице трябва да изчака издаването на своя номер „ЕХ“, преди да поиска да се ползва от освобождаването в новата(ите) държава(и) членка(и). След това процедурата е същата, както е обяснено в буква а) по-горе.

3.2.8. Какво се случва, ако информацията в предварителното уведомление е грешна или непълна?

При подаване на предварителното уведомление и преди получаване на номера „ЕХ“, ако информацията в предварителното уведомление е грешна или непълна, данъчно задълженото лице може да я коригира или допълни, като подаде ново предварително уведомление, което заменя първото изпратено. В този случай максималният срок за обработка на предварителното уведомление (35 работни дни) започва да тече от деня, в който данъчно задълженото лице подаде новото предварително уведомление.

Когато бъдат открити грешки след допускането на данъчно задълженото лице до трансграничния режим за МСП, корекцията се извършва чрез представяне на актуализация на предварителното уведомление. В актуализацията винаги се посочва вече предоставеният на данъчно задълженото лице номер „ЕХ“.

Ако въз основа на новата информация, предоставена в актуализираното предварително уведомление, се окаже, че данъчно задълженото лице не отговаря на условията за прилагане на трансграничния режим за МСП, искането му да се ползва от режима за МСП се отхвърля с обратна сила. Това означава, че данъчно задълженото лице ще се счита, че не е получило достъп до трансграничния режим за МСП от датата на подаване

на първоначалното предварително уведомление и че е задължено да прилага стандартния режим на ДДС — или опростените процедури — за своите доставки, считано от тази дата. Ако данъчно задълженото лице е освободило от ДДС доставките си в една или повече държави членки след резултата от първоначалното предварително уведомление, то ще трябва да се свърже със съответните държави членки, за да уреди положението си по отношение на ДДС.

3.2.9. Какво трябва да се направи при промяна на държавата членка на установяване?

Ако данъчно задълженото лице, което се ползва от трансграничния режим за МСП, промени своята държава членка на установяване (от държава членка 1 в държава членка 2), то трябва да представи актуализация на предварителното уведомление в предишната държава членка на установяване (държава членка 1), като посочи новата си държава членка на установяване (държава членка 2).

След това държавата членка 1 деактивира номера „ЕХ“, който е издала на данъчно задълженото лице. Данъчно задълженото лице трябва да подаде ново предварително уведомление до държава членка 2, за да прилага отново трансграничния режим за МСП, и ако все още всички условия са изпълнени, държава членка 2 издава нов номер „ЕХ“.

3.2.10. Могат ли да бъдат направени други изменения в предварителното уведомление?

Данъчно задълженото лице трябва да информира своята държава членка на установяване чрез актуализация на предварителното уведомление за всички промени в информацията, предоставена преди това в предварителното уведомление, като например промяна в наименованието, дейността или адреса на данъчно задълженото лице.

3.3. Формални задължения

3.3.1. Какви задължения за представяне на отчети има данъчно задълженото лице по трансграничния режим за МСП?

Данъчно задължено лице, което се ползва от трансграничния режим за МСП, трябва да представя тримесечни отчети в своята държава членка на установяване за всички доставки на стоки и услуги, които извършва във всички държави членки.

Тримесечните отчети следва да съдържат следната информация:

- номера „ЕХ“ на данъчно задълженото лице;
- общата стойност на доставките (освободени или облагани), извършени през календарното тримесечие в държавата членка на установяване, или „0“, ако не са извършвани доставки;
- общата стойност на доставките (освободени или облагани), извършени през календарното тримесечие във всяка държава членка, различна от държавата членка на установяване, или „0“, ако не са извършвани доставки.

Ако държавите членки, предоставящи освобождаването, са определили различни прагове за различните стопански сектори, общата стойност на доставките следва да се посочи поотделно за всеки праг¹⁷.

Стойностите на доставките, които трябва да се включат в тримесечния отчет, са стойностите, използвани за изчисляване на годишния оборот¹⁸.

Стойностите на доставките, които трябва да бъдат включени в тримесечните отчети, се посочват в евро. Държавите членки, които не са приели еврото обаче, могат да изискат тези стойности да бъдат изразени в националната им валута. За всяко конвертиране данъчно задълженото лице използва обменния курс, публикуван от Европейската централна банка на първия ден от календарната година или — ако няма публикуван такъв за този ден — на следващия ден, за който има публикуван.

Данъчно задълженото лице е длъжно да представи тримесечния отчет в държавата членка на установяване в срок от един месец след края на календарното тримесечие.

---

¹⁷ Вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#).

¹⁸ Вж. въпрос 1.6. „Как се изчислява годишният оборот?“.

КАЛЕНДАРНО ТРИМЕСЕЧИЕ	ПОДАВАНЕ НА СПРАВКА-ДЕКЛАРАЦИЯ
Първо тримесечие: от 1 януари до 31 март	1—30 април
Второ тримесечие: от 1 април до 30 юни	1—31 юли
Трето тримесечие: от 1 юли до 30 септември	1—31 октомври
Четвърто тримесечие: от 1 октомври до 31 декември	1—31 януари на следващата година

Тримесечният отчет следва да бъде подаван по електронен път, ако държавата членка на установяване е предвидила това¹⁹.

3.3.2. Какви стойности трябва да бъдат включени в първия тримесечен отчет?

Тъй като датата, на която се подава предварителното уведомление, се различава от датата, на която данъчно задълженото лице може да започне да прилага трансграничния режим за МСП, това може да доведе до дублиране или липса на информация в първия тримесечен отчет, който трябва да бъде представен.

За да се избегне това, се предвиждат два случая:

- а) предварителното уведомление се подава в дадено календарно тримесечие, а през следващото календарно тримесечие данъчно задълженото лице получава своя номер „ЕХ“ за прилагане на трансграничния режим за МСП.

В този случай първият тримесечен отчет, който трябва да се представи по трансграничния режим за МСП, следва да съдържа стойността на доставките, извършени през календарното тримесечие, обхванато от тримесечния отчет, и отделно общата стойност на доставките, извършени между датата на подаване на предварителното уведомление и последния ден на календарното тримесечие, през което е подадено предварителното уведомление.

¹⁹ Вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#).

ПРИМЕР:

Данъчно задълженото лице подава предварително уведомление на 14 март 2025 г. и получава своя номер „ЕХ“ на 15 април 2025 г. Първият тримесечен отчет, който трябва да бъде представен от данъчно задълженото лице по режима за МСП, съответства на второто тримесечие на 2025 г., като в него се включват следните стойности:

— общата стойност на доставките, извършени през месеците април, май и юни 2025 г.,

— общата стойност на доставките, извършени между датата на подаване на предварителното уведомление (14 март 2025 г.) и последния ден на първото календарно тримесечие (31 март 2025 г.).

ПРИМЕР:

Данъчно задълженото лице подава предварително уведомление на 15 декември 2025 г. и получава своя номер „ЕХ“ на 14 януари 2026 г. Първият тримесечен отчет, който трябва да бъде представен от данъчно задълженото лице по режима за МСП, съответства на първото тримесечие на 2026 г., като в него се включват следните стойности:

— общата стойност на доставките, извършени през месеците януари, февруари и март 2026 г.,

— общата стойност на доставките, извършени между датата на подаване на предварителното уведомление (15 декември 2025 г.) и последния ден на четвъртото календарно тримесечие (31 декември 2025 г.).

- б) Предварителното уведомление се подава и данъчно задълженото лице получава своя индивидуален идентификационен номер „ЕХ“ за прилагане на трансграничния режим за МСП в едно и също календарно тримесечие.

В този случай първият тримесечен отчет, който трябва да се представи по трансграничния режим за МСП, следва да съдържа единствено стойността на доставките, извършени между датата на подаване на предварителното уведомление и последния ден на календарното тримесечие, обхванато от този тримесечен отчет.

ПРИМЕР:

Данъчно задълженото лице подава предварително уведомление на 15 юли 2025 г. и получава своя номер „ЕХ“ на 10 август 2025 г. Първият тримесечен отчет, който трябва да бъде представен от данъчно задълженото лице, съответства на третото тримесечие на 2025 г., като в него се включват следните стойности:

- общата стойност на доставките, извършени между датата на подаване на предварителното уведомление (15 юли 2025 г.) и последния ден на третото календарно тримесечие (30 септември 2025 г.).

Стойността на доставките, извършени между 1 юли и 15 юли 2025 г., вече е включена в предварителното уведомление.

3.3.3. Какво се случва, ако информацията в тримесечния отчет е грешна? (корекция на тримесечните отчети)

Ако данъчно задълженото лице открие грешки в тримесечен отчет или ако сделката, извършена през календарното тримесечие, е анулирана (например връщане на стоки), корекцията се извършва чрез повторно подаване на оригиналния тримесечен отчет веднага след откриването на грешката.

Срокът за коригиране на тримесечен отчет е три години.

3.3.4. Какво се случва, ако не бъдат подадени тримесечни отчети или бъдат подадени със закъснение?

В такива случаи данъчно задълженото лице може да продължи да се ползва от трансграничния режим за МСП, но всяка от държавите членки, предоставящи освобождаването, може да изиска от него да изпълнява задължения по ДДС на тяхна територия, като например да се регистрира за целите на ДДС и да подава справка-декларация за ДДС²⁰, като по този начин данъчно задълженото лице губи предимството да бъде освободено от тези задължения. Ако и тогава данъчно задълженото лице не изпълни задълженията си по ДДС, държавата членка, която предоставя освобождаването, може да наложи санкции.

---

²⁰ Вж. наличната информация за всяка държава членка на [вебпортала за МСП](#).

Тримесечен отчет се счита за подаден със закъснение, когато данъчно задълженото лице закъснее с подаването му с повече от 30 дни или когато последователно са подадени със закъснение два или повече тримесечни отчета.

3.3.5.   Трябва ли данъчно задълженото лице да издава фактури?

Държавите членки могат да освободят данъчно задължено лице, което се ползва от трансграничния режим за МСП на тяхна територия, от задължението да издава фактури. В случай че дадена държава членка реши да не освобождава данъчно задълженото лице от задължението да издава фактури, тя ще му разреши да издава опростени фактури.

Повече информация за правилата, приложими в държавата членка на установяване и във всички останали държави членки, може да бъде намерена на [уебпортала за МСП](#).

3.3.6.   Трябва ли данъчно задълженото лице да се регистрира и да подава декларации по ДДС?

Не, когато данъчно задължено лице се ползва от трансграничния режим за МСП, от него се изисква единствено да подаде предварително уведомление и да представя тримесечни отчети в своята държава членка на установяване. Поради това в държавата членка на освобождаване от него няма да се изисква да се регистрира за целите на ДДС и да подава справка-декларация за ДДС във връзка с доставките си, обхванати от освобождаването в тази държава членка.

Освен това, ако данъчно задълженото лице се ползва от режима за МСП и в своята държава членка на установяване, от него няма да се изисква също така да подава справка-декларация за ДДС по отношение на доставките, обхванати от освобождаването в неговата държава членка на установяване.

Следва да се припомни обаче, че режимът за МСП обхваща само доставките. Следователно данъчно задълженото лице, което прилага трансграничния режим за МСП, трябва да изпълни задълженията си по ДДС и да плати ДДС за покупките, за които е задължено да плаща ДДС: например, когато извършва внос, вътреобщностно придобиване на стоки и закупуване на услуги с прилагане на механизма за обратно начисляване²¹.

---

²¹ Вж. повече информация в обяснителните бележки относно промените в ДДС в ЕС по отношение на специалния режим за малките предприятия, раздел 6. „ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СТАНДАРТНИЯ РЕЖИМ НА ДДС“.

3.4. Напускане на трансграничния режим за МСП

Данъчно задълженото лице може да напусне трансграничния режим за МСП доброволно (преустановяване на прилагането) или да бъде изключено от него (изключване), когато условията за използване на трансграничния режим за МСП вече не са изпълнени.

В случай на изключване на данъчно задълженото лице се забранява да използва трансграничния режим за МСП за определен период от време. Данъчно задълженото лице можа да получи такава забрана и при преустановяване на прилагането.

3.4.1. Преустановяване на прилагането

3.4.1.1. Как се преустановява прилагането на трансграничния режим за МСП?

Ако данъчно задълженото лице реши да преустанови да прилага трансграничния режим за МСП в някои или във всички държави членки на освобождаване или когато е преустановило икономическата си дейност, данъчно задълженото лице трябва да информира за това своята държава членка на установяване, като представи актуализация на предварителното уведомление.

3.4.1.2. Кога поражда действие преустановяването на прилагането?

Преустановяването на прилагането на режима поражда действие:

- ако държавата членка на установяване получи актуализацията на предварителното уведомление през първите два месеца на календарното тримесечие, считано от първия ден на следващото календарно тримесечие;
  - ако държавата членка на установяване получи актуализацията на предварителното уведомление през последния месец на календарното тримесечие, считано от първия ден на втория месец от следващото календарно тримесечие.
-

ПРИМЕР:

Данъчно задължено лице, което се ползва от трансграничния режим за МСП в държава членка 1, желае да преустанови прилагането му. За тази цел данъчно задълженото лице представя актуализация на предварителното уведомление, което държавата членка на установяване получава на 20 август 2026 г. В този случай преустановяването на прилагането ще породи действие, считано от 1 октомври 2026 г.

Ако държавата членка на установяване беше получила актуализацията на предварителното уведомление на 15 септември 2026 г., преустановяването на прилагането на режима щеше да породи действие, считано от 1 ноември 2026 г.

След като данъчно задълженото лице представи актуализацията на предварителното уведомление, с която информира за преустановяването на прилагането на трансграничния режим за МСП, държавата членка на установяване незабавно пристъпва към едно от следните действия:

- а) ако данъчно задълженото лице преустанови прилагането на трансграничния режим за МСП във всички държави членки, в които е прилагало специалния режим: ДЕАКТИВИРАНЕ НА НОМЕРА „ЕХ“ на данъчно задълженото лице;
- б) ако данъчно задълженото лице преустанови прилагането на трансграничния режим за МСП само в някои държави членки и същевременно продължи да го прилага в други: НОМЕРЪТ „ЕХ“ на данъчно задълженото лице ОСТАВА АКТИВЕН, а ИНФОРМАЦИЯТА за държавите членки, в които номерът „ЕХ“ дава достъп до освобождаването, се ОБНОВЯВА.

3.4.1.3. Кога данъчно задължено лице може да прилага отново трансграничния режим за МСП, след като доброволно е напуснало специалния режим?

Подробните правила и условия за доброволно напускане на режима се определят от държавите членки. В случай на доброволно напускане на трансграничния режим за МСП в дадена държава членка, същата може да предвиди период на изключване, през който данъчно задълженото лице не може да прилага този режим. В края на този период данъчно задълженото лице може отново да избере да прилага трансграничния режим за МСП, ако отговаря на всички условия (вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#)), като подаде предварително уведомление или представи актуализация на предварителното уведомление, в зависимост от случая.

3.4.2. Изключване

3.4.2.1. Кога данъчно задължено лице се изключва от трансграничния режим за МСП?

Данъчно задължено лице, което прилага трансграничния режим за МСП, се изключва от този специален режим в следните случаи:

- а) когато надвиши годишния праг в Съюза (100 000 EUR) през текущата календарна година или през предходната календарна година;
- б) когато надвиши националния годишен праг в държавата членка, предоставяща освобождаването, през текущата календарна година или през предходната календарна година;
- в) когато е преустановило икономическата си дейност, но не е уведомило за това своята държава членка на установяване.

3.4.2.2. Какво се случва, когато данъчно задълженото лице надвиши прага на годишния оборот в Съюза?

Както бе споменато по-горе, когато данъчно задължено лице, ползващо се от трансграничния режим за МСП, надвиши прага на годишния оборот в Съюза през предходната или през текущата календарна година, то ще бъде изключено от този режим, считано от този момент. Това означава, че от момента, в който бъде надвишен годишният праг в Съюза:

- данъчно задълженото лице трябва да преустанови прилагането на трансграничния режим за МСП във всички държави членки, в които е прилагало режима, както и
- данъчно задълженото лице не може да прилага трансграничния режим за МСП в нови държави членки (различни от тези, в които вече е прилагало специалния режим). Данъчно задълженото лице може да има право да прилага режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване, ако са изпълнени всички условия²².

Вследствие на това държавата членка на установяване незабавно **деактивира номера „ЕХ“**, който е издала на данъчно задълженото лице за целите на трансграничния режим за МСП

---

²² Вж. въпрос 2.1.1. „Какви са условията за прилагане на режима за МСП на национално равнище?“.

Когато данъчно задълженото лице бъде изключено от трансграничния режим за МСП, то трябва да прилага стандартния режим на ДДС във всяка държава членка, в която е прилагало трансграничния режим за МСП. Данъчно задълженото лице може също така да избере да прилага опростените процедури за начисляване и събиране на ДДС, в зависимост от случая, в съответствие с националното законодателство (вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#)).

ПРИМЕР:

Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, се ползва от трансграничния режим за МСП в държава членка 2 и държава членка 3. Данъчно задълженото лице извършва и сделки в държава членка 4 по стандартния режим на ДДС. На 30 декември 2026 г. оборотът на данъчно задълженото лице в Съюза е 99 300 EUR. На 31 декември 2026 г. данъчно задълженото лице извършва нова доставка в държава членка 3 на стойност 1 000 EUR.

	Суми (EUR)
Оборот в Съюза от 1.1.2026 г. до 30.12.2026 г.	99 300
Доставка на 31.12.2026 г. в държава членка 3	1 000
Оборот в Съюза от 1.1.2026 г. до 31.12.2026 г.	100 300
Праг в Съюза	100 000

Като се има предвид, че на 31 декември 2026 г. оборотът на данъчно задълженото лице в Съюза (100 300 EUR) е по-висок от годишния праг в Съюза (100 000 EUR):

- *данъчно задълженото лице трябва да преустанови прилагането на трансграничния режим за МСП в държава членка 2 и държава членка 3 на 31 декември 2026 г., като периодът на изключване започва да тече от същата дата;*
- *данъчно задълженото лице трябва да приложи стандартния режим на ДДС (регистрация по ДДС, подаване на справка-декларация за ДДС, ...) или опростените процедури в държава членка 2 и държава членка 3 на 31 декември 2026 г. за доставката на стойност 1 000 EUR, тъй като тя е първата доставка, с която се надвишава прагът в Съюза. Следователно данъчно задълженото лице не може да освободи от ДДС доставката на стойност 1 000 EUR в държава членка 3, а трябва да начисли ДДС върху нея;*
- *данъчно задълженото лице не може да поиска прилагането на трансграничния режим за МСП в държава членка 4. То може да прилага режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване (държава членка 1), ако са изпълнени всички условия.*

3.4.2.3. Трябва ли данъчно задълженото лице да докладва, когато превиши прага на годишния оборот в Съюза?

Да, когато бъде надвишен прагът на годишния оборот в Съюза (100 000 EUR), данъчно задълженото лице трябва да уведоми държавата членка на установяване в срок от 15 работни дни от деня, в който е надвишен прагът, като представи **окончателен отчет** със следната информация:

- общата стойност на доставките, извършени в държавата членка на установяване от началото на текущото календарно тримесечие до датата, на която е надвишен прагът на годишния оборот в Съюза;
- общата стойност на доставките, извършени във всяка държава членка, различна от държавата членка на установяване, от началото на текущото календарно тримесечие до датата, на която е надвишен прагът на годишния оборот в Съюза.

Цялата тази информация следва да бъде подавана по електронен път, ако държавата членка на установяване е предвидила това²³.

Ако данъчно задълженото лице не представи окончателния отчет в срок от 15 работни дни, държавата членка на установяване може да му наложи санкции.

3.4.2.4. Какво представлява периодът на изключване?

Когато данъчно задълженото лице бъде изключено от трансграничния режим за МСП, то няма да може да прилага отново този режим за определен период от време, т.е. период на изключване.

Периодът на изключване започва да тече от момента, в който бъде надвишен годишният праг в Съюза, и обхваща остатъка от текущата календарна година и следващата календарна година.

²³ Вж. наличната информация за всяка държава членка на [вебпортала за МСП](#).

След изтичане на периода на изключване данъчно задълженото лице може да подаде ново предварително уведомление за повторно прилагане на трансграничния режим за МСП в държавите членки, в които е бил прилаган преди това (или за прилагането му в нови държави членки), ако са изпълнени всички условия.

ПРИМЕР:

Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, се ползва от трансграничния режим за МСП в държава членка 2 и държава членка 3. Данъчно задълженото лице извършва и сделки в държава членка 4 по стандартния режим на ДДС. На 12 октомври 2026 г. оборотът на данъчно задълженото лице в Съюза е 98 000 EUR. На 13 октомври 2026 г. данъчно задълженото лице извършва нова доставка в държава членка 4 на стойност 2 100 EUR.

	Суми (EUR)
Оборот в Съюза от 1.1.2026 г. до 12.10.2026 г.	98 000
Доставка на 13.10.2026 г. в държава членка 4	2 100
Оборот в Съюза от 1.1.2026 г. до 13.10.2026 г.	100 100
Праг в Съюза	100 000

Като се има предвид, че на 13 октомври 2026 г. оборотът на данъчно задълженото лице в Съюза (100 100 EUR) е по-висок от прага на годишния оборот в Съюза (100 000 EUR):

- *данъчно задълженото лице трябва да преустанови прилагането на трансграничния режим за МСП в държава членка 2 и държава членка 3 на 13 октомври 2026 г., като периодът на изключване започва да тече от същата дата. Следователно данъчно задълженото лице не може да освободи от ДДС доставката на стойност 2 100 EUR, а трябва да начисли ДДС върху нея.*
- *Периодът на изключване приключва на 31 декември 2027 г.*
- *От 1 януари 2028 г. данъчно задълженото лице може да подаде ново предварително уведомление за повторно прилагане на трансграничния режим за МСП в държава членка 2, държава членка 3, както и за прилагане на трансграничния режим за МСП в други държави членки, ако са изпълнени всички условия (не е превишен годишният оборот в Съюза, не е превишен националният праг на годишния оборот).*

3.4.2.5. Може ли данъчно задължено лице да продължи да прилага режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване, ако е надвишен годишният праг в Съюза?

Дори ако данъчно задълженото лице е надвишило прага на годишния оборот в Съюза, то може да продължи да прилага режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване, докато не надвиши прага на годишния оборот в тази държава членка.

3.4.2.6. Какво се случва, ако данъчно задълженото лице надвиши единствено националния праг на годишния оборот?

Когато данъчно задължено лице, ползващо се от трансграничния режим за МСП в дадена държава членка, надвиши националния годишен праг през текущата или през предходната календарна година, то ще бъде изключено от тази режима единствено в тази конкретна държава членка. Данъчно задълженото лице може да продължи да прилага трансграничния режим за МСП в друга(и) държава(и) членка(и) на освобождаване.

Изключването от трансграничния режим за МСП в държава членка на освобождаване действа по същия начин като изключването от режима за МСП на национално равнище²⁴.

Следователно датата, от която данъчно задълженото лице трябва да преустанови да прилага трансграничния режим за МСП в дадена държава членка в случай на превишаване на националния годишен праг през дадена календарна година, ще зависи от възможността за избор, упражнена от тази държава членка²⁵:

- a) по подразбиране, ако националният праг е надвишен с не повече от 10 %, данъчно задълженото лице ще може да продължи да се ползва от трансграничния режим за МСП до края на тази календарна година. Ако обаче националният праг бъде надвишен с повече от 10 %, данъчно задълженото лице трябва да преустанови прилагането на трансграничния режим за МСП единствено в съответната държава членка на освобождаване, считано от този момент;

---

²⁴ Вж. въпрос 2.3.2,1. „Кога данъчно задължено лице се изключва от режима за МСП на национално равнище?“, въпрос 2.3.2,2. „Какво представлява периодът на изключване?“ и въпрос 2.3.2,3 „Какви са последиците от изключването?“.

²⁵ За упражнената от всяка държава членка възможност за избор, вж. [уебпортала за МСП](#).

- б) държавата членка, предоставяща освобождаването, може да реши да повиши тавана от 10 % на 25 % или пък изобщо да не определя таван. Единственото ограничение на тези възможности за избор е, че те не могат да доведат до освобождаване на данъчно задължено лице, чийто оборот в държавата членка, предоставяща освобождаването, превишава 100 000 EUR през текущата календарна година;
- в) и накрая, държавата членка, предоставяща освобождаването, би могла също така да определи, че трансграничният режим за МСП ще престане да се прилага на нейната територия от момента, в който бъде надвишен националният праг.

Вследствие на изключването от трансграничния режим за МСП държавата членка на установяване незабавно предприема едно от следните действия:

- ако данъчно задълженото лице надвишава националния годишен праг във всички държави членки, в които е прилагало трансграничния режим за МСП: **ДЕАКТИВИРАНЕ НА НОМЕРА „EX“** на данъчно задълженото лице;
- ако данъчно задълженото лице надвишава националния праг на годишния оборот само в някои от държавите членки, в които е прилагало трансграничния режим за МСП: **НОМЕРЪТ „EX“** на данъчно задълженото лице **ОСТАВА АКТИВЕН**, а **ИНФОРМАЦИЯТА** за държавите членки, в които номерът „EX“ дава достъп до освобождаването, се **ОБНОВЯВА**.

Когато данъчно задълженото лице бъде изключено от трансграничния режим за МСП, то трябва да прилага стандартния режим на ДДС във всяка държава членка, в която е прилагало трансграничния режим за МСП. Данъчно задълженото лице може също така да избере да прилага опростените процедури за начисляване и събиране на ДДС, в зависимост от случая, в съответствие с националното законодателство (вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#)).

3.4.2.7. Какво представлява периодът на изключване при надвишаване на националния праг на годишния оборот?

Когато данъчно задължено лице бъде изключено от трансграничния режим за МСП в дадена държава членка, периодът на изключване е периодът от време, през който данъчно задълженото лице не може отново да започне да прилага трансграничния режим за МСП в тази държава членка.

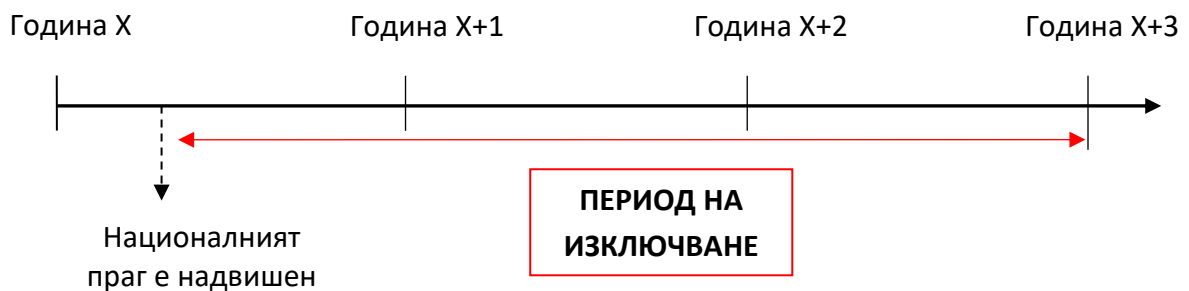

Периодът на изключване от трансграничния режим за МСП в държава членка на освобождаване се прилага по същия начин като периода на изключване от режима за МСП на национално равнище²⁶.

Така периодът на изключване започва да тече от момента, в който е надвишен националният годишен праг или таванът, определен от държавата членка, предоставяща освобождаването (в зависимост от избраната от държавата членка възможност), и обхваща остатъка от текущата календарна година и следващата календарна година.

Периодът на изключване може да бъде удължен до две следващи календарни години по избор на държавата(ите) членка(и), която(ито) предоставя(т) освобождаването (вж. наличната информация за всяка държава членка на [уебпортала за МСП](#)).

След изтичането на периода на изключване данъчно задълженото лице може да представи актуализация на предварителното уведомление (или ново предварително уведомление, в зависимост от случая), за да прилага отново трансграничния режим за МСП в съответната държава членка, ако отговаря на всички условия.

²⁶ Вж. въпрос 2.3.2,2. „Какво представлява периодът на изключване?“.

3.4.2.8. Кога държавата членка на установяване или държавата членка на освобождаване може да приеме, че данъчно задълженото лице е преустановило икономическата си дейност?

Ако в продължение на 8 последователни календарни тримесечия (в тримесечните си отчети) данъчно задълженото лице е декларирало, че не е извършвало доставки във всички или в някои държави членки, в които е прилагало трансграничния режим за МСП, държавата членка на установяване приема, при липса на информация за противното, че данъчно задълженото лице е преустановило икономическата си дейност в тези държави членки.

В този случай държавата членка на установяване деактивира или адаптира номера „EX“ на данъчно задълженото лице в зависимост от това дали се приема, че то е преустановило икономическата си дейност във всички или само в някои държави членки.

---

4. Приспадане на ДДС върху входящите ресурси

Данъчно задължено лице, което прилага режима за МСП, било то режима за МСП на национално равнище или трансграничния режим за МСП, освобождава от ДДС своите доставки, но не може да приспада ДДС върху входящите ресурси при покупки на стоки и/или услуги, използвани за извършването на тези доставки.

Този раздел ще бъде разгледан чрез примери за по-лесното му разбиране.

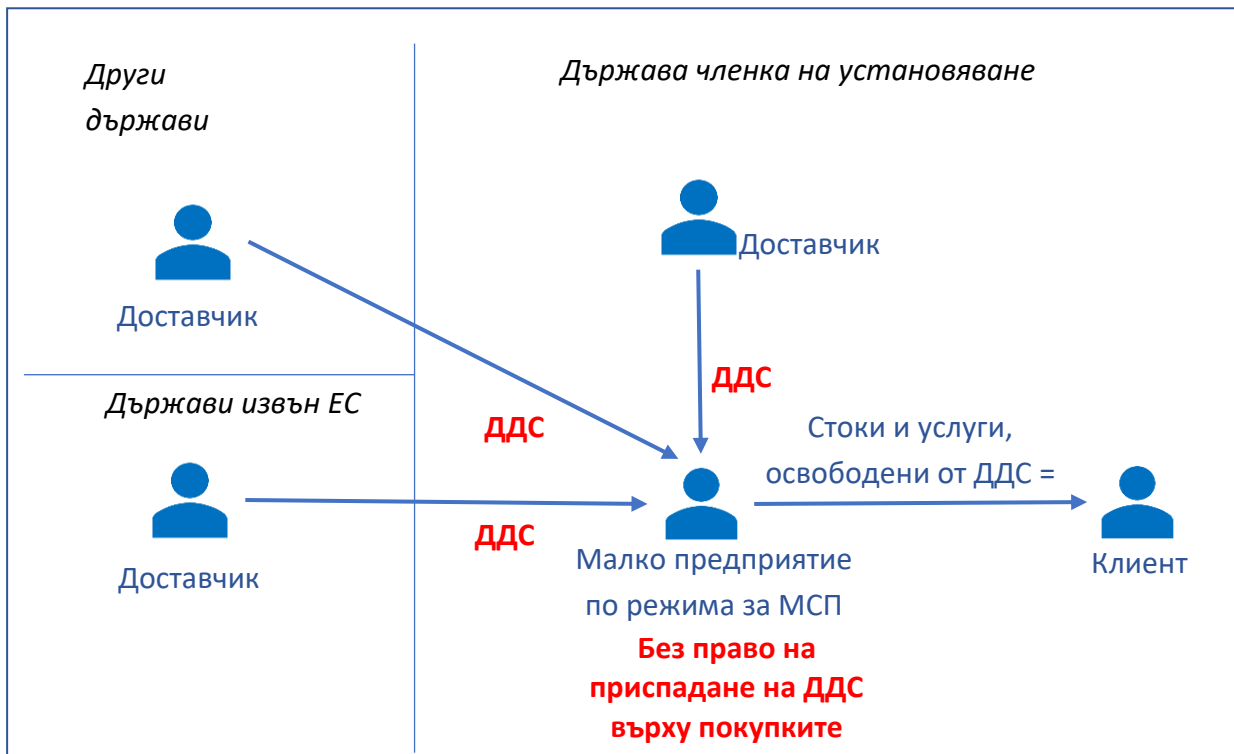
4.1. Режим за МСП на национално равнище

Пример 1: Данъчно задълженото лице извършва икономическа дейност единствено в своята държава членка на установяване и прилага режима за МСП на национално равнище в тази държава членка.

Данъчно задълженото лице закупува стоки и услуги в своята държава членка на установяване от доставчици, намиращи се в тази държава членка, в други държави членки и в държави извън ЕС. Тези стоки и услуги се използват за извършване на освободени доставки в държавата членка на установяване на данъчно задълженото лице.

При режима за МСП на национално равнище данъчно задълженото лице плаща ДДС върху извършените от него покупки, но не може да го приспада.

Пример 2: Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, извършва два вида икономически дейности в тази държава членка:

- дейност А;
- дейност Б, която е изключена от прилагането на режима за МСП.

Данъчно задълженото лице прилага режима за МСП на национално равнище само за дейност А, тъй като дейност Б е изключена от режима за МСП. Следователно данъчно задълженото лице трябва да прилага стандартния режим на ДДС за дейност Б и да начислява ДДС на своите клиенти за доставките, извършени в рамките на тази дейност.

Данъчно задълженото лице закупува следните стоки и услуги от доставчици, намиращи се в неговата държава членка на установяване, в други държави членки и в държави извън ЕС:

- стоки и услуги, използвани за извършване на доставки по дейност А;
- стоки и услуги, използвани за извършване на доставки по дейност Б;
- стоки и услуги, използвани за извършване на доставки за двете дейности (компютри, офис оборудване, електричество и т.н., т.е. режимни и административни разходи).

Данъчно задълженото лице може да приспада ДДС върху входящите ресурси при покупките си по следния начин:

- без право на приспадане на ДДС върху входящите ресурси при покупки за дейност А;
- пълно приспадане на ДДС върху входящите ресурси при покупки за дейност Б;
- частично (пропорционално) приспадане на ДДС върху входящите ресурси при общи покупки за дейност А и дейност Б²⁷.

Пример 3: Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, извършва доставки в своята държава членка на установяване и в държава членка 2. То прилага режима за МСП на национално равнище в своята държава членка на установяване, така че доставките му в тази държава членка са освободени от ДДС. Данъчно задълженото лице прилага стандартния режим на ДДС в държава членка 2 и начислява ДДС на своя клиент в тази държава членка.

Данъчно задълженото лице закупува следните стоки и услуги в своята държава членка на установяване от доставчици, намиращи се в тази държавата членка, в други държави членки и в държави извън ЕС:

- стоки и услуги, използвани за извършване на доставките му в неговата държава членка на установяване;
- стоки и услуги, използвани за извършване на доставките му в държава членка 2;
- стоки и услуги, използвани за извършване на доставките му в двете държави членки (режийни и административни разходи).

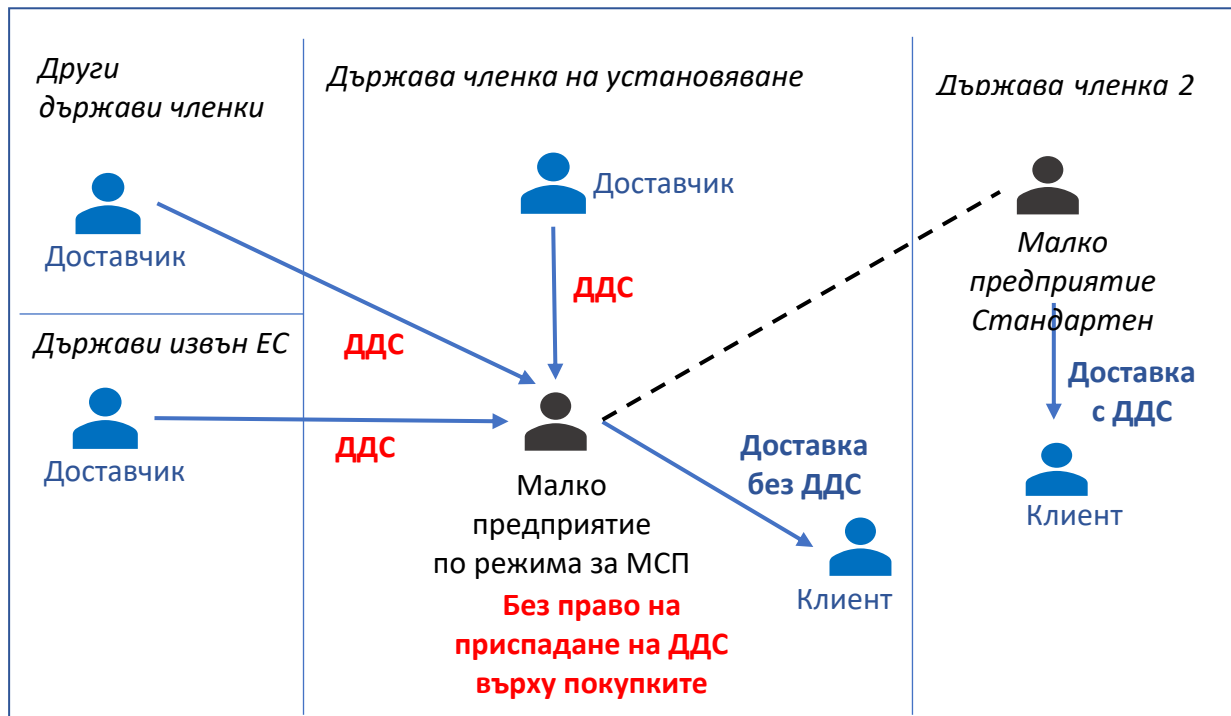
В този случай данъчно задълженото лице не може да приспадне ДДС върху входящите ресурси за нито една от покупките си.

---

²⁷ Данъчно задълженото лице може да се консултира с данъчните органи на своята държава членка на установяване за повече информация относно прилагането на правилото за пропорционалност.

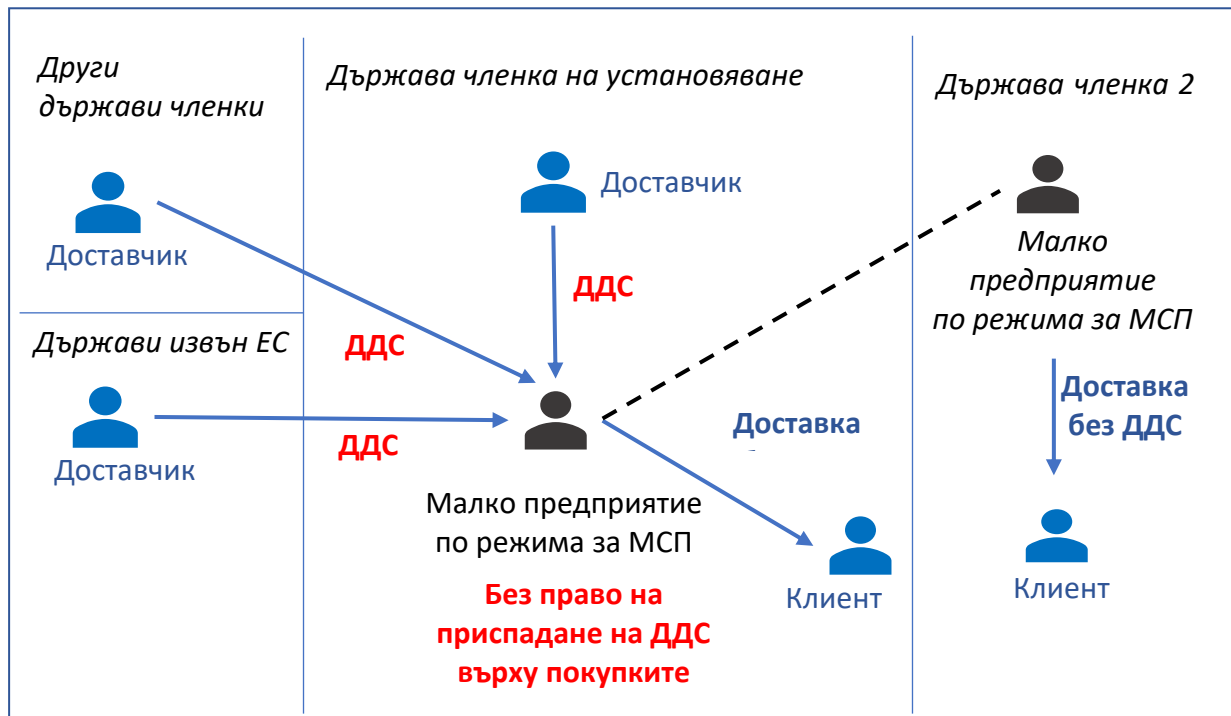
4.2. Трансграничен режим за МСП

Пример 4: Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, извършва доставки в своята държава членка на установяване и в държава членка 2. То прилага трансграничния режим за МСП и в двете държави членки, така че доставките му са освободени от ДДС.

Данъчно задълженото лице закупува следните стоки и услуги в своята държава членка на установяване от доставчици, намиращи се в тази държавата членка, в други държави членки и в държави извън ЕС:

- стоки и услуги, използвани за извършване на доставките му в неговата държава членка на установяване;
- стоки и услуги, използвани за извършване на доставките му в държава членка 2;
- стоки и услуги, използвани за извършване на доставките му в двете държави членки (режийни и административни разходи).

В този случай данъчно задълженото лице не може да приспадне ДДС върху входящите ресурси за нито една от покупките, използвани за извършване на освободени доставки в своята държава членка на установяване или в държава членка 2.

Пример 5: Данъчно задължено лице, установено в държава членка 1, извършва доставки в своята държава членка на установяване и в държава членка 2. То прилага стандартния режим на ДДС в своята държава на установяване и начислява ДДС на своя клиент в тази държава членка. Данъчно задълженото лице прилага трансграничния режим за МСП в държава членка 2, така че доставките му в тази държава членка са освободени от ДДС.

Данъчно задълженото лице закупува следните стоки и услуги в своята държава членка на установяване от доставчици, намиращи се в тази държавата членка, в други държави членки и в държави извън ЕС:

- стоки и услуги, използвани за извършване на доставките му в неговата държава членка на установяване;
- стоки и услуги, използвани за извършване на доставките му в държава членка 2;
- стоки и услуги, използвани за извършване на доставките му в двете държави членки (режийни и административни разходи).

В този случай данъчно задълженото лице може да приспада ДДС върху входящите ресурси при покупките си по следния начин:

- пълно приспадане на ДДС върху входящите ресурси при покупки, използвани за извършване на облагани доставки в неговата държава членка на установяване;

- без приспадане на ДДС върху входящите ресурси при покупки, използвани за извършване на освободени доставки в държава членка 2;
- частично (пропорционално) приспадане на ДДС върху входящите ресурси при покупки, използвани за извършване на доставки и в двете държави членки²⁸.

---

²⁸ Данъчно задълженото лице може да се консултира с данъчните органи на своята държава членка на установяване за повече информация относно прилагането на правилото за пропорционалност.
